

Producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren

Grobund for konkurrenceevne – hvis de understøttes rigtigt

Indhold

Punkt

01-24 | **Hovedbudskaber**

01-08 | Hvorfor dette område er vigtigt

09-24 | Hvad vi konstaterede, og hvad vi anbefaler

25-88 | **Et nærmere blik på vores bemærkninger**

25-56 | **EU's støtte har givet producentorganisationer redskaber til at styrke deres konkurrenceevne**

26-47 | EU-støtte styrker producenterne rentabilitet fra planlægning til markedsføring

48-56 | Producentorganisationer styrker producenterne forhandlingsstyrke, men der er stadig ubalance i forholdt til detaillledet

57-88 | **Producentorganisationer bliver mindre attraktive, og EU-støtten giver uensartede resultater**

58-61 | På trods af fordelene er antallet af medlemmer i producentorganisationer faldende

62-70 | Gennemførelsen varierer meget fra land til land

71-88 | Kommissionen har kortlagt sektorens udfordringer, men har ikke foreslået effektive løsninger

Bilag

Bilag I - Om revisionen

Bilag II - Producentorganisationer omfattet af revisionen

Bilag III - Udviklingen i de retlige rammer

Forkortelser

Glossar

Kommissionens svar

Tidshorisont

Revisionsholdet

Hovedbudskaber

Hvorfor dette område er vigtigt

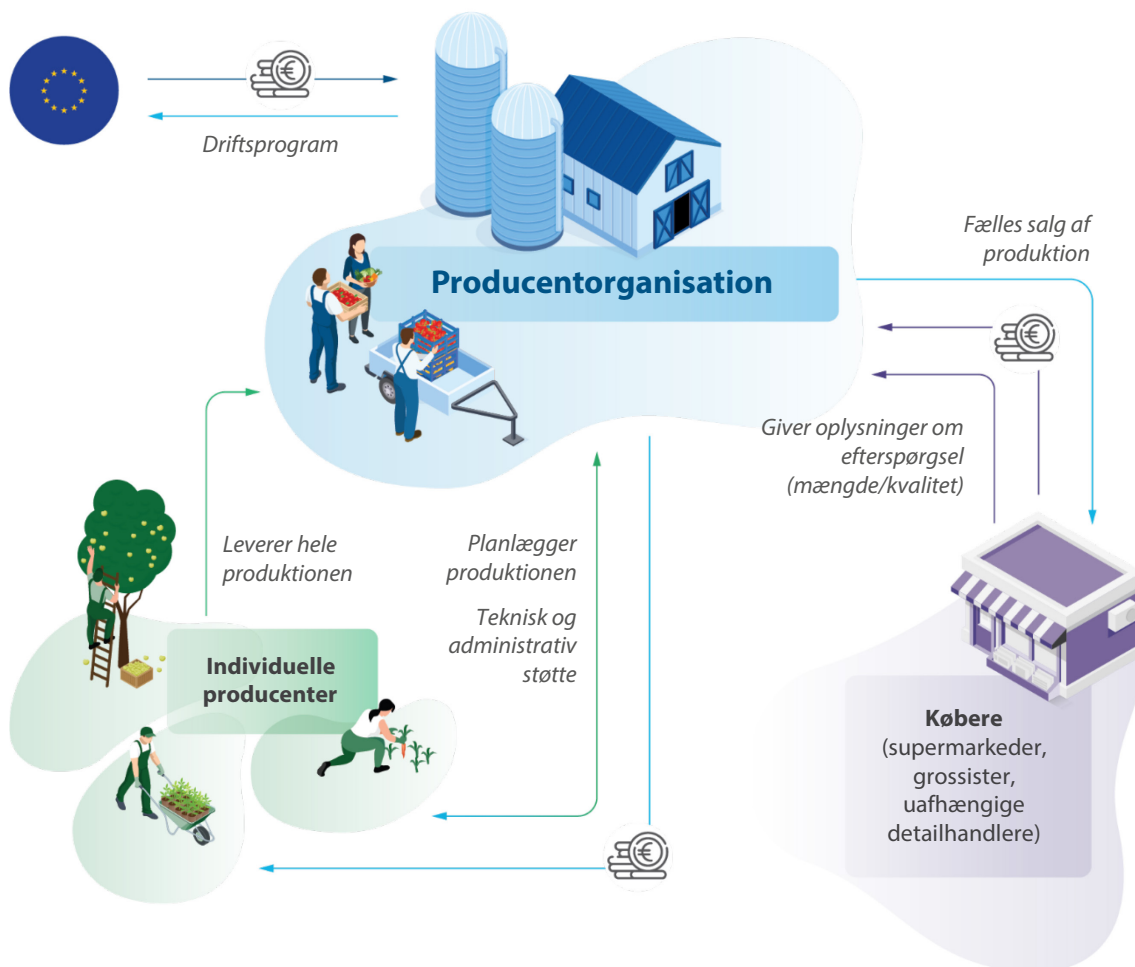
- 01** Landbruget udgør en vigtig del af EU's samfund og økonomi, idet det forsyner 450 millioner europæere med fødevarer og sikrer beskæftigelse til 30 millioner mennesker¹. I 2024 bidrog sektoren med 532 milliarder euro (1,2 %) til EU's bruttonationalprodukt². Friske frugter og grøntsager udgjorde 15 % af denne produktion (ca. 80 milliarder euro)³, som blev produceret på omkring to millioner landbrugsbedrifter.
- 02** Frugt- og grøntsagsproducenter driver deres virksomhed enten uafhængigt eller i samarbejde med andre, f.eks. som andelsforeninger eller anpartsselskaber. Disse organisationer fungerer som mellemlid mellem producenter og købere (*figur 1*) og spiller en central rolle i organiseringen af frugt- og grøntsagssektoren. Hvis producentorganisationerne opfylder visse kriterier og anerkendes af deres medlemsstat, kan de modtage EU-støtte.
- 03** EU yder denne støtte for at forbedre producenternes konkurrenceevne og styrke deres markedsposition. I denne rapport definerer vi "forbedret konkurrenceevne" som øget rentabilitet (gennem lavere produktionsomkostninger og højere omsætning) samt en bedre forhandlingsstyrke for producenterne.

¹ En vision for landbrug og fødevarer: "Sammen skaber vi en attraktiv landbrugs- og fødevarerektor i EU for de kommende generationer" (COM (2025) 5), 19. februar 2025.

² Eurostat, [Performance of the agriculture sector](#) - Statistics Explained.

³ Eurostat, [Economic accounts for agriculture - values at current prices](#) [aact_eaa01].

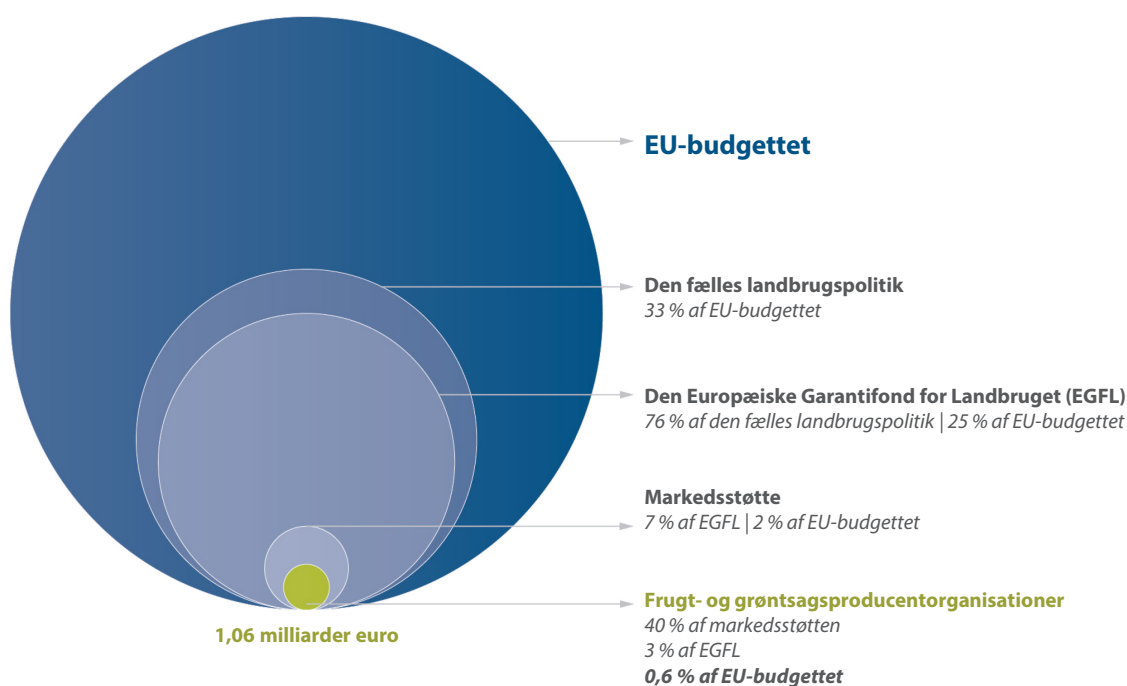
Figur 1 | Sådan fungerer producentorganisationerne

Kilde: Revisionsretten.

- 04** Ifølge Europa-Kommissionen var der i 2024 1 488 anerkendte producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren i EU med i alt 187 372 medlemmer. Producentorganisationer kan indgå i sammenslutninger af producentorganisationer (i det følgende benævnt "sammenslutninger"). I 2024 var 69 sammenslutninger blevet anerkendt af EU. I 2023 tegnede anerkendte producentorganisationer sig efter vores beregninger for 42 % af værdien af produktionen i frugt- og grøntsagssektoren. "Organiseringsgraden" er en af de indikatorer, som Kommissionen anvender til at vurdere effektiviteten af sin støtte til producentorganisationer.
- 05** I 2023 modtog producentorganisationer 1,06 milliarder euro fra EU (*figur 2*). For at få del i denne støtte forelægger de anerkendte organisationer flerårige driftsprogrammer for deres nationale myndigheder. De foranstaltninger, der er planlagt i disse programmer, samfinansieres af EU og producenterne. EU-finansiering gør det muligt for organisationerne at modernisere deres udstyr og infrastruktur samt deres medlemmers bedrifter for at forbedre produkternes kvalitet og værdi.

Figur 2 | EU-støtte til producentorganisationer

Bemærk: Procenterne er afrundede.

Kilde: Revisionsretten, baseret på Kommissionens data om budgetgennemførelsen for 2023.

06 Formålet med vores revision var at vurdere, om EU's støtte forbedrede konkurrenceevnen for medlemmerne af producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren og gjorde det mere attraktivt at tilslutte sig sådanne organisationer. Vi undersøgte nærmere bestemt, om:

- rentabiliteten blandt producentorganisationernes medlemmer blev forbedret
- forhandlingspositionen blandt producentorganisationernes medlemmer blev styrket.
- EU-støtten har medført en varig stigning i organiseringsgraden
- medlemsstaternes politiske beslutninger gjorde det mere tiltrækkende at blive medlem af en producentorganisation
- Kommissionen i sin politikforvaltning tog fat på sektorens vigtigste udfordringer.

- 07** For at vurdere dette har vi analyseret driftsprogrammer fra 57 producentorganisationer og 5 sammenslutninger og aflagt besøg hos 19 organisationer i Spanien, Frankrig, Italien og Polen. Vi har desuden gennemgået EU-rammerne og de nationale rammer i disse lande, deres indvirkning på producentorganisationernes tiltrækningskraft samt de nationale evalueringsrapporter (2013-2018) for Belgien, Tjekkiet, Tyskland og Nederlandene. Yderligere baggrundsoplysninger og nærmere detaljer om revisionens omfang og revisionsmetoden kan findes i [bilag I](#) og [bilag II](#).
- 08** Vi foretog denne revision for at bidrage med viden og anbefalinger vedrørende landbrugernes konkurrenceevne og deres position i værdikæden til interessenter, der deltager i drøftelser og beslutningstagning om forslag til revision af den fælles landbrugspolitik som led i de kommende forhandlinger om den flerårige finansielle ramme for 2028-2034.

Hvad vi konstaterede, og hvad vi anbefaler

- 09** EU-støtten hjælper producentorganisationerne med at styrke deres konkurrenceevne, men hverken medlemsstaterne eller Kommissionen gør nok for at gøre det attraktivt at tilslutte sig sådanne organisationer. Vi konstaterede, at producentorganisationerne bruger EU-støtte til at forbedre deres medlemmers rentabilitet og forhandlingsposition, men at forholdet til køberne fortsat er præget af ulige vilkår. Tilslutningen til producentorganisationerne varierer betydeligt i medlemsstaterne og er generelt faldende i hele EU, hvilket svækker organiseringsgraden i frugt- og grøntsagssektoren. Dette skyldes uensartet støtte på tværs af medlemsstaterne, restriktiv national lovgivning, komplicerede EU-regler og Kommissionens manglende opfølgning på de udfordringer, den selv har påpeget.

EU's støtte hjælper producentorganisationerne med at styrke deres konkurrenceevne

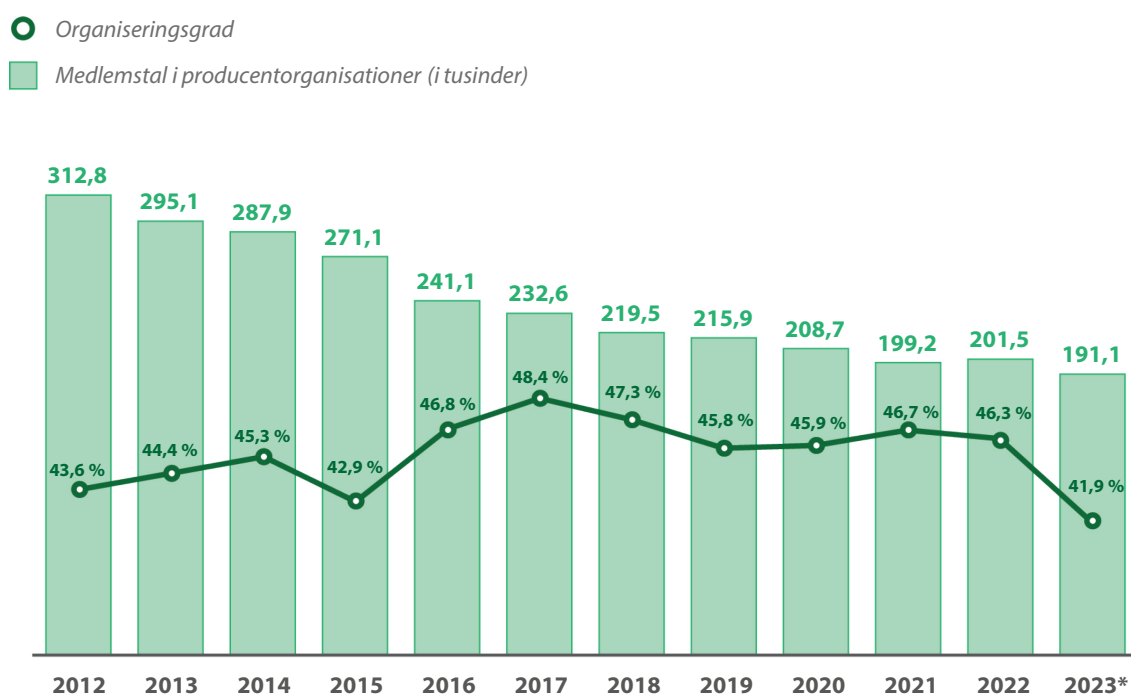
- 10** Vi konstaterede, at producentorganisationerne bruger EU-støtte til at sænke deres omkostninger og øge omsætningen, hvilket styrker deres rentabilitet. Produktionsomkostningerne nedbringes gennem automatiserings- og moderniseringsprojekter, herunder tiltag til at reducere energiomkostninger og vandforbrug. Selvom visse af disse investeringer formentlig ville være blevet gennemført alligevel uden EU-støtte, giver støtten en stabil ramme og gør det muligt for producenterne at gennemføre projekter, som de ellers ville have haft vanskeligt ved at gennemføre på egen hånd (punkt [28-32](#)).

- 11** EU-støtte bidrager til at øge producentorganisationernes omsætning både gennem politikudformning og finansiering. Da EU-støtten til producentorganisationer er knyttet til værdien af den afsatte produktion (dvs. salget), betyder det, at en højere omsætning udløser større støtte, hvilket giver de støttede organisationer et incitament til at øge deres omsætning. Med henblik herpå havde organisationerne i vores stikprøve indført strategier til at øge salget og etableret planlægningsprocesser, der sikrer, at de producerer de afgrøder, sorter og mængder, som markedet efterspørger (punkt [33-37](#)).
- 12** Vi konstaterede, at EU-finansieringen effektivt understøttede producentorganisationernes salgsaktiviteter. For at imødekomme kundernes forventninger til kvaliteten bruger producentorganisationerne EU-støtte til at opnå certificeringer, som ellers ville være for dyre og besværlige at håndtere for den enkelte producent. EU-støtten omfatter også markedsføring af produkter, lige fra emballage til salgslogistik, hvilket producenterne ser som en stor fordel ved at være en del af en producentorganisation. Forbrugerne er sidste led i forsyningskæden for frugt og grøntsager, og EU-støtten giver producentorganisationerne mulighed for at nå ud til dem. Driftsprogrammerne anvendes til at udvikle kvalitetsmærker, som forbrugerne genkender, samt til at øge kendskabet til tilgængelige produkter og deres fordele (punkt [38-47](#)).
- 13** EU-støtten styrker koncentrationen af udbuddet gennem producentorganisationer, hvilket forbedrer producenternes forhandlingsstyrke og position i værdikæden. Vi konstaterede, at producentorganisationerne, især de større, råder over tilstrækkelige mængder til at kunne afsætte deres medlemmers produktion via forskellige salgsmetoder, hvilket mindsker risiciene forbundet med prisudsving (punkt [48-51](#)).
- 14** De større organisationer, vi besøgte, stod generelt stærkere i forhandlingerne med detailhandlere end de mindre organisationer, da de kunne tilbyde større mængder og et bredere sortiment. Når det er sagt, er der - med undtagelse af nogle medlemsstater (Belgien, Nederlandene) - kun få producentorganisationer, der er store eller kendte nok til at kunne indgå i kommercielle forhandlinger fra en stærk forhandlingsposition. Forholdet mellem producentorganisationer og detailhandlere er derfor fortsat ulige. En mulig løsning er at overlade al salget til en større sammenslutning, men det er stadig ikke almindeligt. Nogle medlemsstater (Spanien og Italien) har reageret ved at revidere deres anerkendelseskriterier for at tilskynde til fusioner mellem producentorganisationerne (punkt [52-56](#)).

Producentorganisationer bliver mindre attraktive, og gennemførelsen varierer meget på tværs af EU

- 15** Organiseringsgraden i frugt- og grøntsagssektoren, som vi anslog til at være 42 % i 2023, har været faldende siden 2017 ([figur 3](#)), da værdien af den afsatte produktion fra producentorganisationerne er steget mindre end den samlede værdi af sektorens produktion. Vi konstaterede også et fald på 39 % i antallet af producenter, der var medlem af producentorganisationer, mellem 2012 og 2023 (punkt [58-59](#)).

Figur 3 | Medlemskab af en producentorganisation

*Organiseringsgraden for 2023 beregnet af Revisionsretten.

Kilde: Revisionsretten, baseret på Kommissionens budgetdata for 2012-2022.

- 16** Selvom producentorganisationerne har klare fordele, har de ikke formået at vende den nedadgående tendens. Faldet i antallet af medlemmer skyldes til dels faldet i antallet af bedrifter, der producerer frugt og grøntsager, kombineret med manglen på nye landbrugere, hvilket er et problem, der er fælles for alle landbrugssektorer. De seneste tilgængelige data viser imidlertid, at antallet af medlemmer af producentorganisationer faldt hurtigere end antallet af frugt- og grøntsagsbedrifter i EU mellem 2013 og 2020 (punkt [60-61](#)).

- 17** Selvom de overordnede mål og visse elementer i politikken fastlægges på EU-plan, spiller medlemsstaterne en central rolle med hensyn til at sikre, at den bliver en succes. De fastsætter anerkendelseskriterier og opstiller en liste over de foranstaltninger, som er berettiget til EU-finansiering. Det er nødvendigt, at sådanne beslutninger træffes på nationalt plan, fordi landbrugsmodellerne varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat (punkt [62-63](#)).
- 18** Vi konstaterede, at organiseringsgraden varierede betydeligt mellem medlemsstaterne. Nogle medlemsstater har ingen producentorganisationer; og i de medlemsstater, der har, varierer organiseringsgraden fra 0,8 % i Slovenien til 86 % i Danmark. Nogle af disse variationer kan forklares med kulturelle eller historiske faktorer, såsom en vellykket samarbejds tradition eller negative erfaringer med tidligere gennemførelse (punkt [65-67](#)).
- 19** De forskelle, vi konstaterede, rækker dog ud over disse faktorer og viser, at det er nødvendigt at tilpasse politikken til den nationale kontekst. Blandt de medlemsstater, vi besøgte, samarbejder nogle aktivt med producentorganisationerne ved at afholde informationsmøder, yde løbende rådgivning og komme med kommentarer til udformningen af driftsprogrammerne, mens andre er mindre involverede. Reglerne for støtteberettigelse varierer også betydeligt, idet nogle lande tillader en bred vifte af tiltag, mens andre sætter strengere begrænsninger. Vi konstaterede, at begrænset inddragelse af nationale myndigheder eller restriktive støtteberettigelsesregler kan afskrække fra medlemskab og indsendelse af driftsprogrammer i nogle medlemsstater, hvilket skaber ulige vilkår i EU. Selv om både producentorganisationerne og de nationale myndigheder anerkender problemet, findes der ingen platform for drøftelse og tilpasning af gennemførelsen på teknisk plan (punkt [68-70](#)).

Anbefaling 1

Lette sammenligningen af medlemsstaternes gennemførelse af tiltag

Kommissionen bør fremme udvekslingen af information om de gældende anerkendelseskriterier og oversigter over støtteberettigede foranstaltninger mellem de nationale myndigheder, så medlemsstaterne kan gøre disse oplysninger tilgængelige for alle betalingsorganer og alle producentorganisationer.

Måldato for gennemførelse: [marts 2027](#)

- 20** EU's politik for støtte til producentorganisationer har stort set været den samme siden 1996, mens landbrugs- og markedslandskaberne har ændret sig betydeligt. I den seneste [EU-dækkende evaluering](#)⁴ og et [arbejdsdokument fra Kommissionen fra 2025](#) fremhæves forskellene mellem medlemsstaterne og de udfordringer, som mindre producentorganisationer står over for. Den retlige ramme hverken fastsætter et mål for organiseringsgraden eller angiver, om produktionen bør koncentreres i større organisationer. Selvom et EU-dækkende mål eller en EU-dækkende organisationsmodel måske ikke er hensigtsmæssigt i betragtning af mangfoldigheden inden for landbrugssystemer, har Kommissionen og medlemsstaterne ikke vedtaget nationale mål, som ville give politikken en klarere retning (punkt [71-74](#)).
- 21** Kommissionen har kortlagt generelle årsager til producentorganisationernes manglende tiltrækningskraft, men ingen af dem er blevet håndteret ved at ændre den retlige ramme. Hverken den fælles landbrugspolitik for 2023-2027 eller [forenklingspakken](#), der blev vedtaget i december 2025, indeholdt forslag til væsentlige ændringer af politikken. I juli 2025 fremsatte Kommissionen et [forslag](#) om at styrke landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden, men det er efter vores opfattelse usandsynligt, at det vil gøre det meget mere attraktivt at tilslutte sig en producentorganisation. Selvom Kommissionen anser det for sin opgave at fremme og styrke producentorganisationerne, har den ikke angivet nærmere, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at nå disse mål, bestemt, om de skal være ens i alle medlemsstater, eller foreslået, hvordan man skal måle, hvor effektive de er (punkt [75-78](#)).

Anbefaling 2

Gøre producentorganisationerne mere attraktive

Inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik strategiske planlægningsramme bør Kommissionen fremsætte henstillinger til medlemsstaterne om at gøre medlemskab af producentorganisationer mere attraktivt, hvor det er nødvendigt, uden at skabe forvriddninger på det indre marked.

Måldato for gennemførelse: [december 2027](#)

⁴ Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, EY og Arcadia International E.E.I.G., *Study of the best ways for producer organisations to be formed, carry out their activities and be supported*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2019.

- 22** Vi konstaterede, at kompleksiteten i EU-reglerne og den administrative byrde yderligere har gjort producentorganisationerne mindre attraktive. Den almindelige medfinansieringssats for støtteberettigede foranstaltninger i driftsprogrammerne er f.eks. 50 %, som under visse omstændigheder kan forhøjes til 60 %. Siden 2021 har det også været muligt at forhøje satsen til 80 % for forsknings- og miljøtiltag. Satsen på 80 % er dog underlagt strenge regler, og hvis de ikke overholdes, kan det betyde, at den modtagne støtte skal tilbagebetales. De reviderede producentorganisationer opfatter derfor den højere sats som en finansiel risiko og ikke som en fordel (punkt [79-80](#)).
- 23** De yderligere krav på miljø- og forskningsområdet, som blev indført for perioden 2023-2027, blev fastsat uden hensyntagen til producentorganisationernes behov, operationelle begrænsninger eller adgang til andre offentlige finansieringskilder. Selv om det er legitime mål at forbedre miljøpåvirkningen fra frugt- og grøntsagsproduktionen og fremme forskningsaktiviteter, ændrer disse bestemmelser den grundlæggende logik bag EU-støtten ved at indføre inputkrav (udgiftsmål) i en ellers resultatorienteret politik (punkt [81-86](#)).
- 24** Kommissionens nuværende forslag til den fælles landbrugspolitik for perioden 2028-2034 fjerner disse udgiftskrav, men indeholder bestemmelser, der risikerer at gøre reglerne mere fragmenterede. Medfinansieringssatsen overlades til medlemsstaternes skøn, idet der kun er fastsat maksimale satser i lovgivningen. Det betyder, at identiske mål og aktiviteter kan modtage støtte med vidt forskellige satser, hvilket øger forskellene mellem medlemsstaterne – et problem, vi allerede har påpeget i vores [udtalelse](#) om Kommissionens forslag (punkt [87-88](#)).

Anbefaling 3:

Forenkle medfinansieringssatserne

Kommissionen bør fremsætte et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om at forenkle medfinansieringssatserne ved at:

- fastsætte en fast medfinansieringssats pr. type mål i driftsprogrammet, som gælder i alle medlemsstater
- fjerne forbindelsen mellem medfinansieringssatser og et obligatorisk udgiftsniveau.

Måldato for gennemførelsen: [ved vedtagelsen af EU's lovgivningsmæssige ramme for den fælles landbrugspolitik for 2028-2034](#)

Et nærmere blik på vores bemærkninger

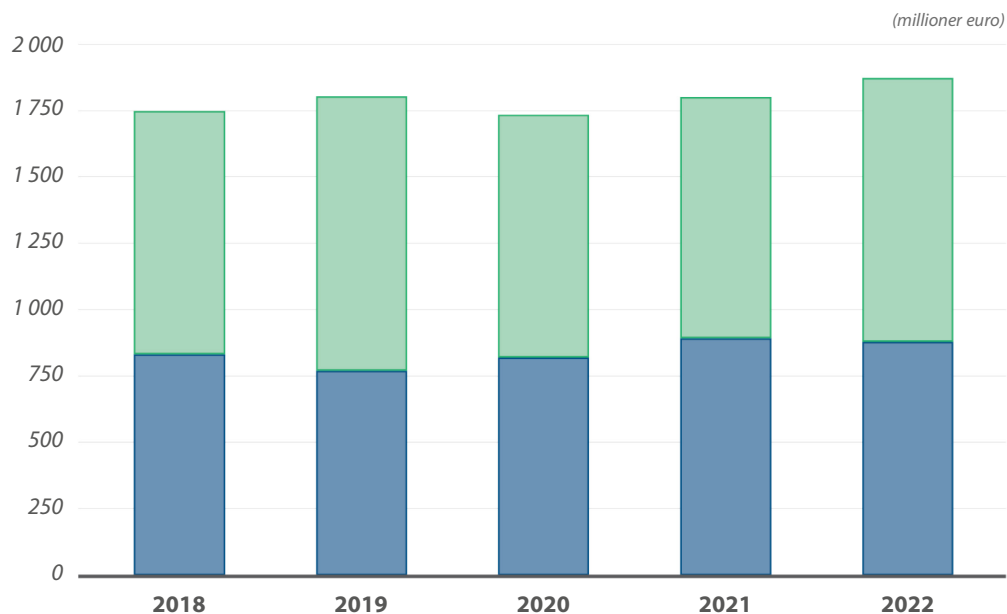
EU's støtte har givet producentorganisationer redskaber til at styrke deres konkurrenceevne

- 25** Anerkendte producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren samler landmænd i en form for samarbejde, der har til formål at styrke deres position i værdikæden. EU's finansielle støtte, dvs. medfinansieringen af driftsprogrammerne, der gennemføres af producentorganisationerne (*figur 4*), bør have en positiv indvirkning på deres konkurrenceevne ved at forbedre deres rentabilitet (lavere produktionsomkostninger eller højere omsætning) og deres forhandlingsposition.

Figur 4 | Udgifter til driftsprogrammer 2018-2022

■ Producentorganisationer - medfinansiering

■ EU-udgifter

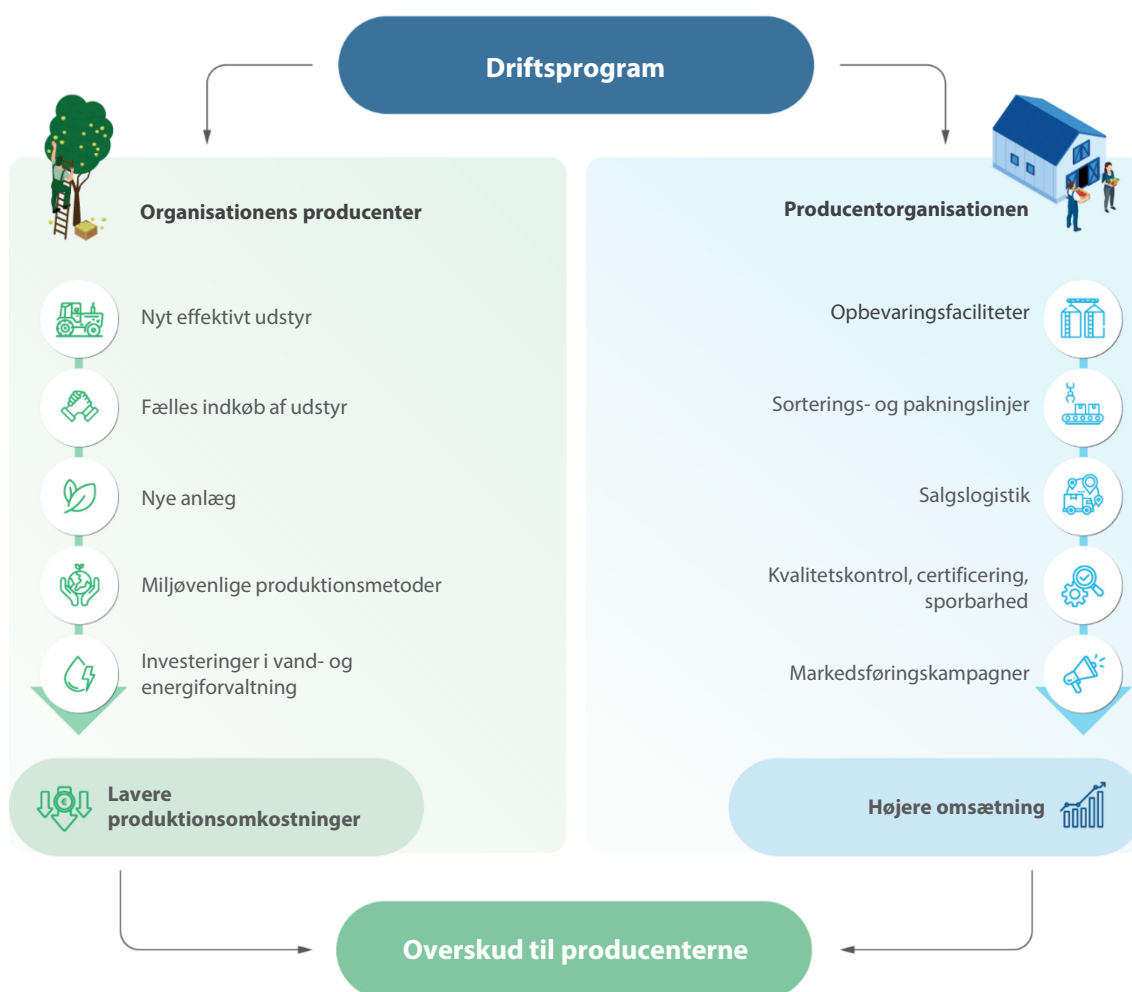

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra Kommissionen.

EU-støtte styrker producenternes rentabilitet fra planlægning til markedsføring

- 26** Den vigtigste opgave for en producentorganisation er at organisere afsætningen af medlemmernes produkter og tilpasse udbuddet til efterspørgslen, både hvad angår mængde og kvalitet. Anerkendte organisationer kan få EU-midler til at foretage de investeringer, der er nødvendige, for at støtte processen med planlægning, produktion, afsætning og markedsføring. EU's finansielle støtte til producentorganisationer ydes gennem et driftsprogram, der fastlægger de foranstaltninger og tiltag, organisationen ønsker at gennemføre for at opfylde de mål, der er fastsat på EU-plan (*bilag III*). Tiltagene gennemføres både af organisationen og producenterne, jf. *figur 5*.

Figur 5 | Driftsprogrammers bidrag til producenters rentabilitet

Kilde: Revisionsretten.

- 27** Vi vurderede, om producentorganisationerne ved hjælp af den EU-støtte, de modtog, forbedrede deres medlemmers rentabilitet ved at mindske produktionsomkostningerne og øge omsætningen. Vi kunne ikke vurdere den direkte effekt af et medlemskab af en producentorganisation på de enkelte producenters indkomst. Det skyldes, at der i den statistiske rapportering om landbrugernes indkomst ikke skelnes mellem landbrugere, der er medlem af en producentorganisation, og dem, der ikke er, bortset fra få begrænsede tilfælde, som ikke gjorde det muligt for os at drage solide konklusioner.

EU-støtten finansierer tiltag, der bidrager til at mindske produktionsomkostningerne

- 28** De vigtigste driftsomkostninger for frugt- og grøntsagsproducenter går til arbejdskraft, energi, vand og andre produktionsmidler (planter og frø, gødning, plantebeskyttelsesmidler). Disse omkostninger varierer betydeligt afhængigt af den enkelte producents tekniske valg, produktionstype og afgrødesort.
- 29** Alle de producenter, vi interviewede, var enige om, at stigende lønomkostninger og mangel på arbejdskraft var et stort problem for dem. Produktion af frugt og grøntsager er en arbejdskraftintensiv aktivitet, og da arbejdskraftomkostningerne i EU er højere end i andre lande, har det en betydelig indvirkning på EU-producenternes prismæssige konkurrenceevne. Dette har fået organisationerne til at investere i automatisering af deres aktiviteter, og i de organisationer, vi besøgte, blev en del af automatiseringsindsatsen finansieret gennem driftsprogrammerne ([tekstboks 1](#)).

Tekstboks 1

Automatisering af aktiviteter i producentorganisationer

Ikke alle frugter på en plante modnes på samme tid, og frugt og grøntsager skal høstes, når de har nået det rette modningstidspunkt, alt efter hvordan de skal markedsføres. Landmændene må derfor selv vurdere, om afgrøderne er modne nok, hvilket gør fuld automatisering praktisk talt umulig. Desuden er de fleste frugter og grøntsager meget skrøbelige, hvilket gør mekanisk håndtering vanskelig.

På trods af disse udfordringer er der en stigende grad af automatisering inden for branchen. I Polen så vi en automatiseret sorteringslinje for æbler, hvor producenterne brugte høstkasser, der var særligt udformet til sorteringslinjerne og finansieret gennem driftsprogrammer.

Kilde: Revisionsretten.

- 30** Sådanne investeringer i modernisering og automatisering ville muligvis være blevet gennemført alligevel, også uden EU-midler. Da driftsprogrammerne er flerårige, gør forudsigeligheden i EU-støtten det imidlertid lettere for producentorganisationerne at gennemføre store moderniseringsprojekter, hvor omkostningerne kan fordeles over hele programmets løbetid.
- 31** De producenter, vi interviewede, nævnte også ofte energi som en væsentlig udgiftspost, især i opvarmede drivhuse. Organisationerne i vores stikprøve håndterede dette problem ved at investere i vedvarende energi (solcelleanlæg) og energieffektivt udstyr for at reducere forbruget (**tekstboks 2**). Nogle af disse investeringer er støtteberettigede under driftsprogrammerne, mens andre kan finansieres gennem andre EU-fonde (f.eks. Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne eller genopretnings- og resiliensfaciliteten).

Tekstboks 2

Reduktion af energiomkostninger

En af de organisationer, vi reviderede i Italien, har iværksat en række investeringer i vedvarende energi for at sænke energiomkostningerne og opnå energiuafhængighed inden 2030. For at blive selvforsynende investerer de i forskellige former for energikilder: solcelleanlæg, biogas og geotermisk energi. Solcelleanlæggene finansieres gennem driftsprogrammerne.

I Spanien bruger en af organisationerne solcellepaneler til at sænke energiomkostningerne i sine lagre og sit logistikcenter, hvilket giver en besparelse på 5 %.

Organisationernes øvrige investeringer omfattede nye kølesystemer til kølerum samt opvarmning af drivhuse ved hjælp af kraftvarmeproduktion.

- 32** Miljøforanstaltninger, der støttes med EU-midler, kan også bidrage til at sænke omkostningerne, da de omfatter tiltag, der har til formål at mindske vandforbruget samt brugen af plantebeskyttelsesmidler og andre produktionsmidler. Ligesom investeringerne i automatisering kunne disse tiltag også være blevet gennemført uden økonomisk støtte fra EU, men driftsprogrammerne gør det lettere at satse på mere omfattende investeringer, såsom vandbindingsanlæg.

EU-støtten hjælper producenterne med at indføre tiltag, der øger omsætningen

- 33** Det beløb, som en anerkendt organisation kan modtage i EU-støtte, afhænger af værdien af den afsatte produktion – kort sagt dens omsætning. Støtten er begrænset, afhængigt af typen af organisation, og varierer mellem 4,1 % og 5 % af den afsatte produktion. Beløbene kan forhøjes med op til 0,5 %, hvis forhøjelsen er øremærket til bestemte foranstaltninger (*bilag III*). Jo højere organisationens salgsværdier er, desto større støttebeløb kan den modtage.
- 34** Når EU-støtten beregnes på baggrund af omsætningen, tilskynder det producenterne til at øge deres omsætning, og de organisationer, vi besøgte, arbejdede aktivt på at nå dette mål. I Spanien, Frankrig og Italien forsøgte de at øge deres produktionsmængde enten ved at tiltrække flere medlemmer eller ved at udvide det dyrkede areal. Vi bemærkede også strategier, der har til formål at øge salgsværdien af produkterne, enten ved at introducere høj kvalitetssorter af afgrøder, de allerede dyrker, eller ved at introducere nye produkter med en højere detailpris (f.eks. bær).
- 35** For at maksimere salgsværdien og rentabiliteten skal producentorganisationerne sikre, at deres produktion opfylder efterspørgslen på markedet, hvilket kræver effektiv produktionsplanlægning. En producentorganisationes succes afhænger også af, at medlemmerne accepterer planlægningsprocessen. De fleste af de organisationer, vi besøgte, følger en lignende planlægningsproces: Salgsafdelingerne videregiver prognoser og forventede markedstendenser for den kommende vækstsæson med hensyn til mængde, varetyper og sorter (jf. *figur 6*) og giver oplysninger om forventede priser for de enkelte varetyper på baggrund af tidligere salgstal.

Figur 6 | Tilpasning til markedstendenser: udbud af nye sorter til forbrugerne

Kilde: Revisionsretten.

- 36** De producentorganisationer, vi besøgte, anvender disse oplysninger til at fastsætte en målmængde og et plantningstidspunkt for hver slags afgrøde. Producenterne godkender planlægningen og beslutter, hvordan denne målmængde skal fordeles mellem dem. Eventuelle uoverensstemmelser mellem producenterne bliver løst efter organisationens regler og giver som regel forrang til de mere etablerede medlemmer eller til dem, der tidligere har været mere innovative i deres valg af afgrøder.
- 37** Denne proces tager hensyn til producenternes egne dyrkningsplaner inden for organisationen og giver dem mulighed for at drive deres bedrifter på den måde, de finder det mest hensigtsmæssigt. Ingen af de producenter, vi interviewede, havde noget at klage over med hensyn til planlægningsprocessen. En producent i Frankrig nævnte specifikt, at han skiftede fra en organisation til en anden, fordi han ønskede en mere stram produktionsplanlægning, som kunne gøre overgangen til økologisk landbrug lettere.

- 38** For at kunne sælge afgrøderne til den bedst mulige pris skal producentorganisationerne sikre, at deres produktion lever op til kundernes forventninger med hensyn til kvalitet, herunder også miljøkrav. Store detailhandlere kræver, at afgrøderne certificeres i henhold til bestemte standarder, før de må sælges. Det kan være teknisk vanskeligt at leve op til disse krav, som bliver kontrolleret gennem uafhængige revisioner, og det kan samtidig medføre yderligere finansielle og administrative omkostninger for producenterne.
- 39** Medlemmer af en producentorganisation kan få hjælp fra organisationens personale til at opfylde kravene til certificering og sikre, at minimumsstandarden for kvalitet bliver overholdt. Både udgifterne til certificering og omkostningerne til organisationens personale kan finansieres inden for rammerne af driftsprogrammerne. Dette gør det lettere for medlemmer af en producentorganisation at deltage i certificeringsordninger.
- 40** Alle de organisationer, vi besøgte, tilbyder deres medlemmer administrativ støtte ved at hjælpe dem med papirarbejde og stille værktøjer til rådighed, så de kan håndtere kravene til sporbarhed og certificering. Landbrugskonsulenter besøger regelmæssigt bedrifterne for at kontrollere, hvordan vækstsæsonen skrider frem, og yde rådgivning. En af de organisationer, vi besøgte i Frankrig, havde indført en særlig støtteordning for sine unge producenter, der indebærer hyppigere besøg af landbrugskonsulenter i de første år efter etableringen, hvilket er et eksempel på god praksis.
- 41** Vi kunne kortlægge omkostningerne til certificering og kvalitetssikring i de spanske, franske og polske organisationer i vores stikprøve. I disse medlemsstater udgjorde certificering og sporbarhed i gennemsnit henholdsvis 13 %, 6 % og 3 % af de samlede driftsprogrammer. På EU-plan fremgik det af Kommissionens opgørelser, at ca. 11 % af alle driftsprogrammerne (i gennemsnit 204 millioner euro om året) blev brugt på "kvalitetsordninger (EU- og nationale) og foranstaltninger til kvalitetsforbedring" i perioden 2018-2022.
- 42** Driftsprogrammerne omfatter foranstaltninger i forbindelse med markedsføring, der dækker de logistiske aspekter ved at bringe landbrugsprodukterne på markedet. De producenter, vi interviewede i forbindelse med denne revision, mente, at en af de største fordele ved at være medlem af en producentorganisation var, at de kunne overlade kommercialiseringen til organisationen, så de selv kunne koncentrere sig om produktionen.
- 43** I de driftsprogrammer, vi gennemgik, udgjorde udgifterne til logistik i forbindelse med kommercialisering (f.eks. investeringer i kølerum og pakkelinjer) den største andel af de rapporterede udgifter til kommercialisering i Spanien (i gennemsnit 18 % af det samlede beløb) og Italien (22 %).

- 44** Forbrugerne befinder sig i sidste led i værdikæden. EU-finansiering gennem driftsprogrammer giver producentorganisationerne mulighed for at øge forbrugernes kendskab til deres produkter og til fordelene ved dem (*figur 7*) og mulighed for at få dem til at skille sig på markedet.

Figur 7 | Markedsføring af landbrugsprodukter over for forbrugerne

Kilde: Revisionsretten.

- 45** Detailhandlers certificeringsordninger (punkt **38**) garanterer kvalitets- og sikkerhedsstandarder, men er ikke rettet mod forbrugerne og er derfor stort set ukendte for dem. Producentorganisationer kan imidlertid udvikle deres egne kvalitetsmærker for at imødekomme forbrugernes forventninger, f.eks. i forbindelse med produkternes miljømæssige profil (*tekstboks 3*). Disse private kvalitetsmærker kontrolleres af uafhængige organer, og udgifterne til revisionerne kan finansieres via EU-støtte, hvilket gør det lettere at gennemføre denne tilgang.

Tekstboks 3

Miljøvenlige dyrkningsmetoder finansieret gennem driftsprogrammerne

I Spanien, Frankrig og Polen besøgte vi virksomheder, der anvender drivhuse til produktion (hovedsageligt tomater og agurker), og som havde investeret i "integreret produktion". Det betyder, at der anvendes nyttedyr til at forebygge og bekæmpe plantesygdomme, at humlebier udsættes i drivhusene til bestøvning, og at plantebeskyttelsesmidler kun anvendes som en sidste udvej. På EU-plan udgjorde integreret produktion omkring 5 % af alle driftsprogrammer (ca. 95 millioner euro om året) i perioden 2018-2023.

Integreret produktion - eller som minimum- udgifterne til de insekter, der anvendes i drivhuse til skadedyrsbekæmpelse, kan finansieres gennem driftsprogrammer. Dette fremmer overgangen til mere miljøvenlige produktionsmetoder. I Bretagne (Frankrig) gik to organisationer og en sammenslutning, der dyrker tomater, et skridt videre og indgik et samarbejde om at skabe et mærke med teksten "dyrket uden syntetiske pesticider - fra jord til bord".

I Italien havde en af de organisationer, vi besøgte, også en del af sin produktion mærket som værende fri for pesticidrester.

Bemærk: Til venstre: æg fra en snyltehveps, der anvendes til at bekæmpe en tomatparasit. Til højre: en kasse med andre nyttedyr, der også anvendes i tomatdrivhuse.

Kilde: Revisionsretten.

- 46** Driftsprogrammer omfatter også markedsførings- og reklameaktiviteter såsom markedsundersøgelser, deltagelse i messer, reklame- og oplysningskampagner, som er berettiget til EU-finansiering. Formålet med disse tiltag er at sikre den bedst mulige salgspris for produkterne ved at fremhæve deres kvalitet (friskhed, emballage, miljøvenlighed) og samtidig øge forbrugernes bevidsthed om, hvilke produkter der bedst opfylder deres behov. I hvor høj grad organisationerne gør brug af disse muligheder, afhænger af deres prioriteter. I vores stikprøve varierede udgifterne til disse aktiviteter fra medlemsstat til medlemsstat: De reviderede organisationer i Frankrig brugte i gennemsnit 19 % af deres driftsprogrammer på disse foranstaltninger, sammenlignet med knap 4 % i Italien og 2 % i Spanien og Polen.
- 47** I vores stikprøve var udgifterne til salgsfremstød, navnlig reklamekampagner, tæt forbundet med organisationens størrelse. Større organisationer var mere tilbøjelige til at udvikle deres eget brand, havde et stærkere incitament til at investere i markedsføringen af det og havde samtidig flere midler (herunder egne midler) til rådighed til det. Selv blandt de større organisationer, vi undersøgte, varierede udgifterne til reklame betydeligt: fra 6 % for en spansk organisation til næsten 25 % for to organisationer i Frankrig. To sammenslutninger - den ene i Frankrig og den anden i Italien - anførte, at de finansierede mellem 60 % og 70 % af deres reklameudgifter gennem driftsprogrammerne.

Producentorganisationer styrker producenternes forhandlingsstyrke, men der er stadig ubalance i forholdt til detailledet

- 48** EU's økonomiske støtte til producentorganisationer har til formål at styrke landmændenes position i værdikæden og deres forhandlingsstyrke. Producentorganisationerne står for fælles salg af medlemmernes produktion. De fungerer som købernes eneste kontaktpunkt og har dermed ansvaret for at opnå de bedst mulige priser. På baggrund af de driftsprogrammer, vi gennemgik, samt revisionsbesøg og interview vurderede vi, om:
- producentorganisationerne havde indført effektive salgsmetoder for at maksimere priserne
 - producentorganisationernes størrelse gjorde det muligt for dem at etablere afbalancerede forbindelser med deres købere.

Producentorganisationer vælger de mest effektive salgsmetoder

49 Ifølge [EU-reglerne](#) skal medlemmer af producentorganisationer markedsføre hele deres produktion gennem organisationen. Der kan gøres [undtagelser](#) for op til 25 % af produktionsværdien (40 % for økologiske produkter), men medlemsstaterne kan fastsætte en lavere grænse, hvis de ønsker det (Spanien har f.eks. fastsat et loft på 10 %). Af de 19 organisationer og foreninger, vi besøgte, tillod de 5 i Polen 25 % direkte salg, og én økologisk organisation i Frankrig tillod op til 40 %. Alle de andre insisterede på, at 100 % af salget skulle foregå gennem organisationen. Det giver organisationerne mulighed for at bringe store mængder af deres produkter på markedet og dermed bedre mulighed for at imødekomme ordrer fra en bred vifte af købere og vælge mellem forskellige salgsmetoder.

50 Blandt organisationerne i vores stikprøve konstaterede vi følgende salgsmetoder:

- direkte kontrakter med fast pris og fast mængde
- direkte kontrakter med fast pris eller fast mængde
- rammeaftaler, hvor både pris og mængde fastsættes løbende (f.eks. ugentligt eller månedligt)
- omvendte auktioner.

51 Disse har hver især fordele og ulemper med hensyn til pris og forudsigelig indtjening fra salg ([tabel 1](#)). Nogle sorter dyrkes specifikt til visse kontrakttyper. For eksempel sælges lavkvalitetsfrugt og -grønt, såsom runde tomater, normalt af producentorganisationer i henhold til en kontrakt, hvor både pris og mængde er fastsat. Når producenter giver udtryk for deres ønsker i planlægningsfasen, kan de vælge et produktionsmiks, hvor de kan justere for prisudsving.

Tabel 1 | Fordele og ulemper ved de forskellige salgsmetoder

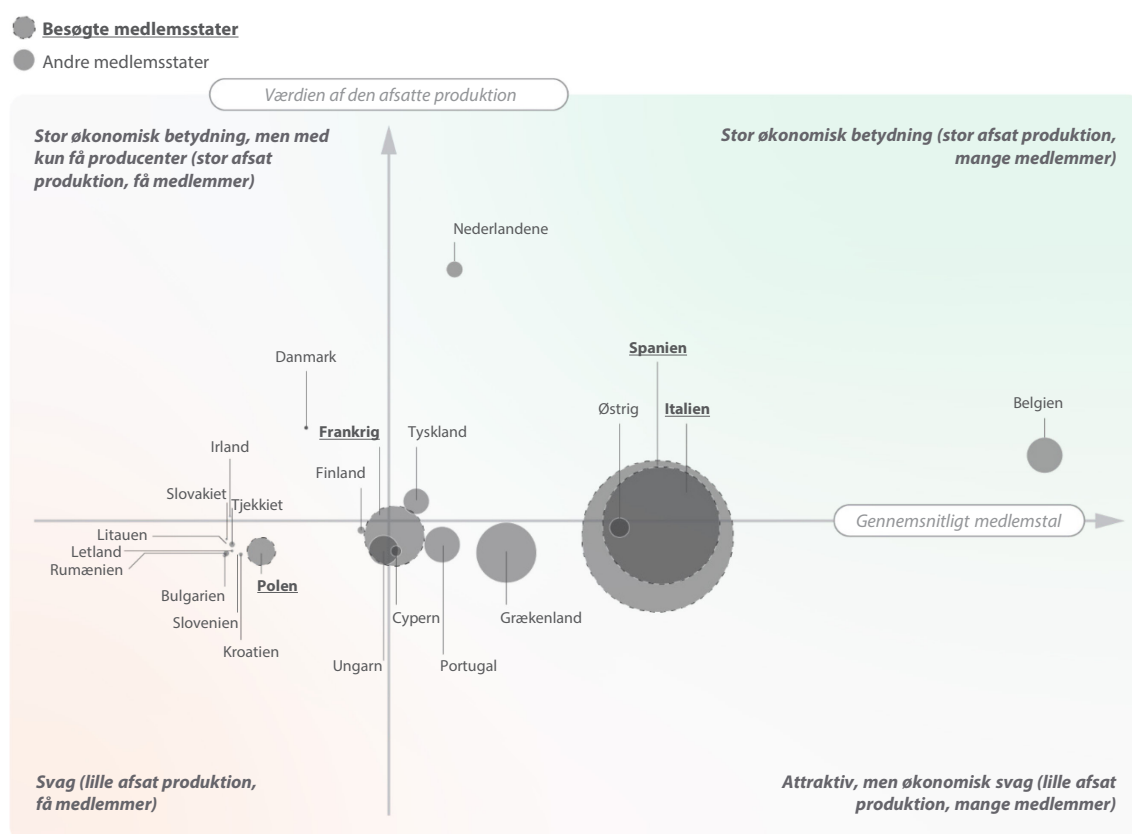
Metode	Fordele	Ulemper
Direkte kontrakter med en fast pris og en fast mængde	● En fuldstændig forudsigelig indtægt	● Lavpris-produkter
Direkte kontrakter med en fast pris eller en fast mængde	● En grad af forudsigelighed, der gør det muligt at planlægge produktionen	● Manglende sikkerhed med hensyn til indkomst ● Hvis det kun er prisen, der fastsættes, er der risiko for overproduktion
Rammekontrakter	● Styrker loyaliteten mellem organisation og købere ● Organisationer tager selv initiativ til at forhandle priser ● En vis forudsigelighed baseret på tidligere mængder	● Priserne er fortsat markedsafhængige ● Skaber konkurrence mellem sælgere (organisationer)
Omvendte auktioner	● Hurtig og gennemsigtig afstemning af udbud og efterspørgsel ● Skaber konkurrence mellem alle købere ● Mulighed for at trække produkter tilbage, hvis den tilbudte pris er for lav ● Potentiale for høje priser	● Kræver store produktmængder ● Svært at organisere ● Meget svingende priser

Større producentorganisationer har større forhandlingsstyrke

52 Blandt de organisationer, vi besøgte, der stod stærkest i forhandlingerne med detailhandlere, var det enten dem, der var større (målt i omsætning), der kunne tilbyde en bredere vifte af produkter, eller dem, der solgte deres produkter under et velkendt mærke. Når organisationer kan forpligte sig til bestemte mængder eller et bestemt sortiment, behøver detailhandlere kun at købe fra et begrænset antal leverandører. To af de organisationer og sammenslutninger, vi besøgte, havde integreret en organisation fra en anden medlemsstat med en anden vækstsæson, mens andre også købte produkter fra andre lande. Dette gør det muligt at levere til detailhandlerne året rundt og sikre stabile leveringsmængder, hvilket giver detailhandlerne mulighed for at købe hos én enkelt leverandør. På samme måde giver de meget store lagre og distributionscentre, som større organisationer har opført, og som vi besøgte i Spanien, Frankrig og Italien, effektivitetsgevinster i forbindelse med distributionen til transportvirksomhederne, idet de forkorter tiden mellem høst og afsendelse.

53 I praksis er der kun få organisationer, der er store nok til at gennemføre sådanne strategier, eller som har opbygget tilstrækkelig brandgenkendelse til væsentligt at forbedre deres position i kommercielle forhandlinger. **Figur 8** viser, hvor relativ stor økonomisk betydning producentorganisationerne har i de enkelte medlemsstater. Belgien og Nederlandene er de eneste lande, hvor de fleste organisationer har stor økonomisk betydning. For mindre virksomheder afhænger forhandlingsstyrken hovedsageligt af deres evne til at imødekomme detailhandlernes efterspørgsel og opbygge kundeloyalitet. En anden mulighed er at samle sig i én sammenslutning og overlade hele salgsprocessen til den. I vores stikprøve var der kun én sammenslutning (i Frankrig), der havde valgt denne tilgang: Den blev oprindeligt oprettet for at forvalte det brand, som medlemmernes produkter sælges under, men udviklede sig senere til en sammenslutning af producentorganisationer, der har ansvaret for at udarbejde hele driftsprogrammet og varetage salget. Denne model er stadig ikke ret udbredt.

Figur 8 | De fleste producentorganisationer i EU befinder sig i en svag position

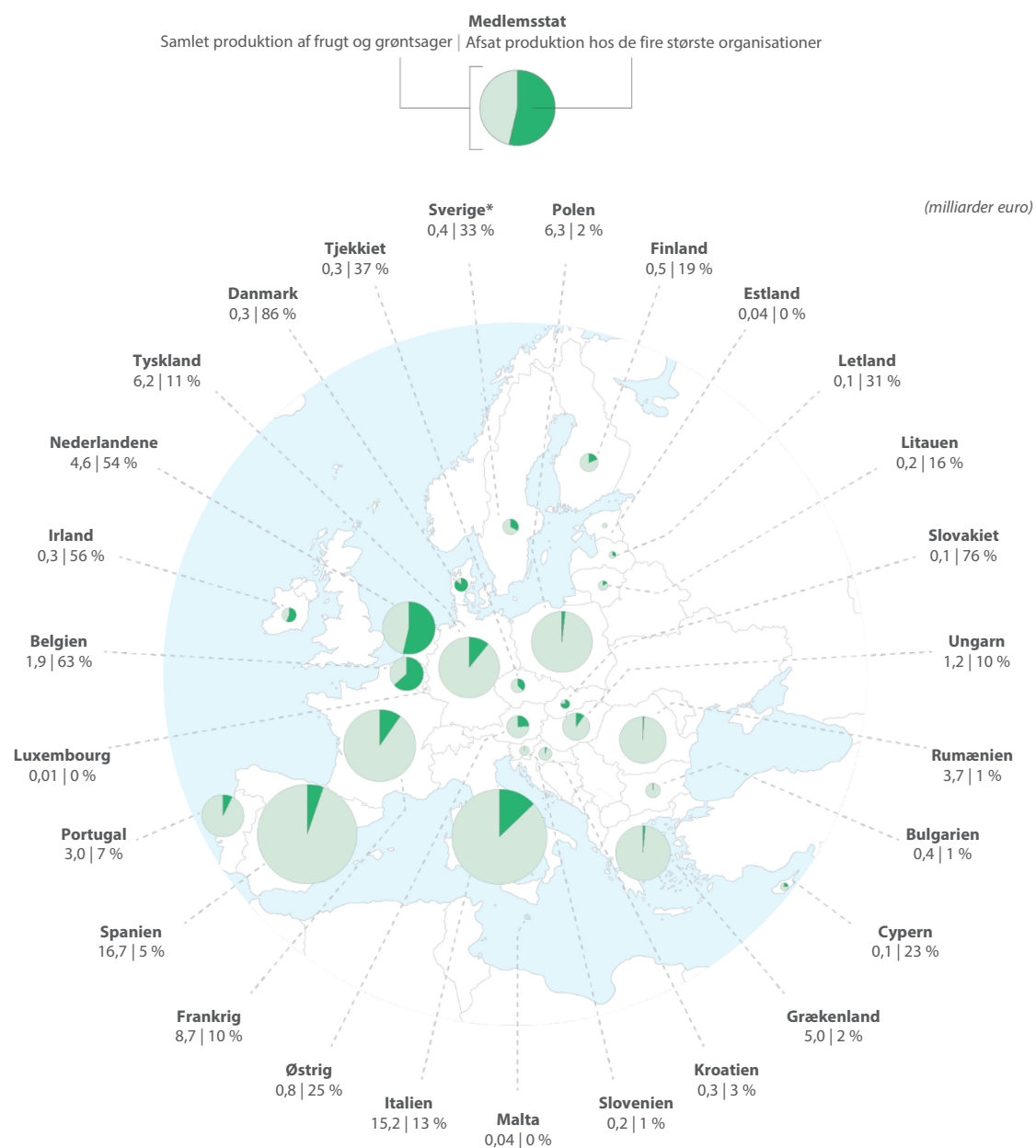
Bemærk: Størrelsen på cirklerne angiver det samlede antal producenter, der er medlem af producentorganisationer i medlemsstaten.

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra Kommissionen for 2023 (der foreligger ingen data for Sverige for 2023).

- 54** Nogle medlemsstater har også taget skridt til at styrke producentorganisationernes position ved at revidere kriterierne for anerkendelse. Oprindeligt fastsatte [EU-reglerne](#) minimumskriterier for anerkendelse på fem medlemmer og en afsat produktion til en værdi af mindst 100 000 euro, mens det stod medlemsstaterne frit for at indføre strengere krav. Disse minimumskriterier på EU-plan blev fjernet i [2013](#), og medlemsstaterne fik dermed mulighed for selv at fastsætte deres egne kriterier. Af de fire medlemsstater, vi besøgte, var det kun Spanien og Italien, der havde revideret og skærpet deres anerkendelseskriterier og dermed tilskyndet deres producentorganisationer til at slå sig sammen.
- 55** Selv om producentorganisationerne har en stærkere position i de kommercielle forhandlinger end uafhængige producenter, er forholdet mellem organisationer og detailhandlere fortsat ulige. En af grundene er, at frugt og grøntsager i sagens natur er letfordærlige varer, og producentorganisationerne har ikke mulighed for langvarige forhandlinger, da deres varer i så fald risikerer ikke at kunne sælges længere. Dette gælder især for meget skrøbelige fødevarer med kort holdbarhed, såsom bær.
- 56** Selv når producentorganisationerne har opnået en vis koncentration af produktionen, ligger denne stadig langt under niveauet i detailsektoren. En undersøgelse⁵ fra EU's Fælles Forskningscenter har beregnet, at mellem 30 % og 70 % af den samlede detailomsætning i Europa genereres af de fire største virksomheder. Til sammenligning står de fire største organisationer i hver af de seks medlemsstater tilsammen for tre fjerdedele af EU's frugt- og grøntsagsproduktion og tegner sig for mellem 1 % og 13 % af den samlede produktion. Med undtagelse af Belgien og Nederlandene, som tilsammen tegner sig for ca. 10 % af EU's frugt- og grøntsagsproduktion, er de eneste medlemsstater, hvor producentorganisationer står for en betydelig del af den nationale produktion, dem, hvor den samlede produktion er lav ([figur 9](#)).

⁵ Nes, K., Colen, L. og Ciaian, P., *Market Power in Food Industry in Selected EU Member States*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2021.

Figur 9 | I medlemsstater med den største frugt- og grøntsagsproduktion er udbudskoncentrationen lav.

Sådan læses tallet: I Belgien står de fire største organisationer for afsætningen af 63 % af landets samlede frugt- og grøntsagsproduktion (som beløber sig til 1,9 milliarder euro).

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra Eurostat og Kommissionen.

Producentorganisationer bliver mindre attraktive, og EU-støtten giver uensartede resultater

57 Lige siden [forordning \(EF\) nr. 2200/96](#) om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager trådte i kraft, har Kommissionen fremstillet idéen om at samle udbuddet i producentorganisationer som "en økonomisk nødvendighed" for at styrke producenterne position på markedet. At øge "attraktiviteten ved medlemskab af producentorganisationer" var en af de fælles resultatindikatorer i de nationale strategier for frugt- og grøntsagssektoren i Kommissionens [gennemførelsesforordning nr. 2017/892](#). Efter 30 års økonomisk støtte fra EU til disse to mål - nemlig at samle udbuddet og gøre producentorganisationerne mere attraktive - ville det være rimeligt at forvente en stigende organiseringsgrad i sektoren i alle medlemsstaterne - især fordi jo højere organiseringsgraden er, desto mere attraktivt bør det være for uafhængige producenter at tilslutte sig producentorganisationerne.

På trods af fordelene er antallet af medlemmer i producentorganisationer faldende

58 Kommissionens vigtigste indikator til måling af udbudskoncentrationen i frugt- og grøntsagssektoren er organiseringsgraden: den andel af produktionen (målt i værdi), der stammer fra producentorganisationer. Denne indikator er ikke i sig selv tilstrækkelig til at vurdere organiseringsgraden i sektoren, da den samme organiseringsgrad enten kan skyldes et stort antal små producentorganisationer eller et lille antal meget store producentorganisationer. Indikatoren skal derfor analyseres sammen med antallet af producenter i producentorganisationerne. For at vurdere om EU-støtten til producentorganisationer har været effektiv med hensyn til at koncentrere udbuddet i frugt- og grøntsagssektoren, gennemgik vi data om organiseringsgrad og medlemstal fra 2012 til 2023.

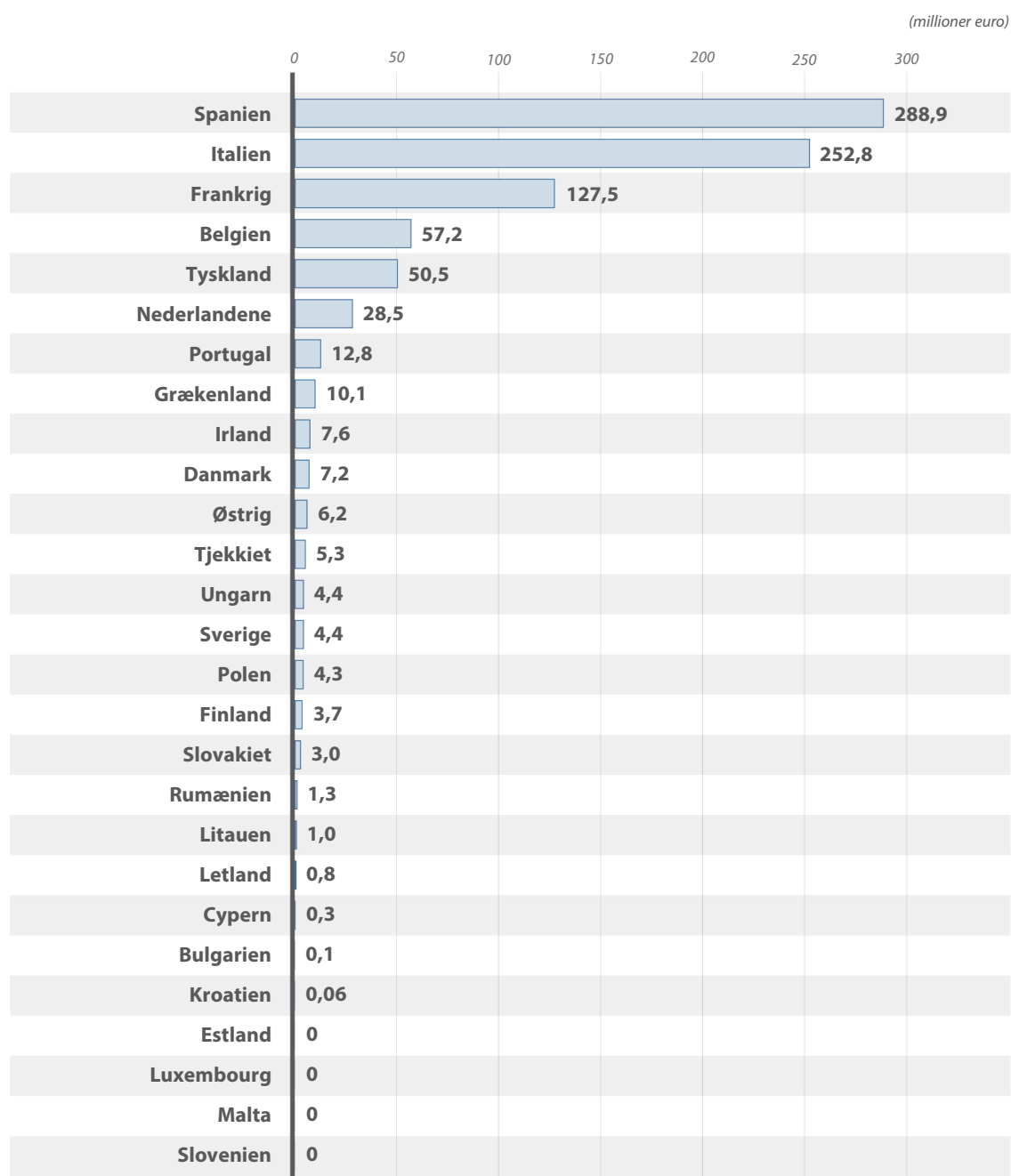
59 Efter at have udelukket konstaterede tilfælde af dobbelttælling i Kommissionens data beregnede vi organiseringsgraden i 2023 til at ligge på 42 %. Den steg mellem 2012 (43,6 %) og 2017 (48,4 %), men er faldet siden da og ligger nu på et lavere niveau end i 2012. Medlemskabet af producentorganisationer har været støt faldende siden 2012. I 2012 havde producentorganisationerne i alt 312 823 medlemmer. Det tal var faldet til 191 310 i 2023.

- 60** Vi erkender, at der er strukturelle årsager til faldet i medlemstallet i producentorganisationerne. En af årsagerne er et generelt fald i antallet af frugt- og grøntsagsbedrifter i EU, hvilket forværres af manglende generationsskifte, da de landbrugere, der går på pension, ikke erstattes af yngre generationer. På grundlag af data fra Eurostats undersøgelser af landbrugsbedrifter fra 2013 og 2020 konstaterede vi imidlertid, at medlemstallet i producentorganisationerne er faldet hurtigere end antallet af frugt- og grøntsagsbedrifter i EU. Medlemstallet faldt med 29 % mellem 2013 og 2020, mens antallet af frugt- og grøntsagsbedrifter faldt med 14 % i samme periode.
- 61** Faldende medlemstal kombineret med en stigende organiseringsgrad ville have været tegn på en konsolidering: Producentorganisationerne havde måske fået færre medlemmer, men havde måske også erobret en større markedsandel. Det faktum, at begge indikatorer er faldende (og hvad angår medlemstal, hurtigere end antallet af bedrifter samlet set), tyder på, at antallet af producentorganisationer ikke vokser på EU-plan. Selvom producentorganisationerne tilbyder deres medlemmer en række fordele, lykkes det dem generelt ikke at tiltrække nye medlemmer.

Gennemførelsen varierer meget fra land til land

- 62** Vi har gennemgået de lovgivningsmæssige rammer i de fire medlemsstater, vi besøgte i forbindelse med vores revision, samt evalueringsrapporterne for finansieringsperioden 2013-2018. Vi undersøgte, om medlemsstaternes tiltag bidrog til at nå målet om at gøre producentorganisationerne mere attraktive.
- 63** Selv om de generelle politiske mål fastsættes på EU-plan, er det medlemsstaterne, der er ansvarlige for gennemførelsen, navnlig for udarbejdelsen af listen over støtteberettigede foranstaltninger, der kan finansieres under hvert mål. En sådan beslutningstagning på nationalt plan er nødvendig, fordi landbrugsmodeller, de typer afgrøder, der kan dyrkes, og produktionsmetoderne varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat. EU-støtten til producentorganisationer er tilgængelig for alle medlemsstater, men fordelingen er ikke ensartet ([figur 10](#) og [tabel 1](#) i [bilag I](#)).

Figur 10 | EU-støtte til producentorganisationer, fordelt efter medlemsstat (2022)

Bemærk: På grund af skalaen vises beløb under 1 million euro ikke.

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra Kommissionen.

- 64** Denne ikke-ensartede fordeling afspejler betydelige forskelle i organiseringsgraden mellem medlemsstaterne (*figur 11*), men viser også, at selv i lande, hvor der findes anerkendte producentorganisationer, er det ikke alle, der indsender driftsprogrammer for at få adgang til EU-midler. I Polen er det kun 8 % af de anerkendte organisationer, der gør det.

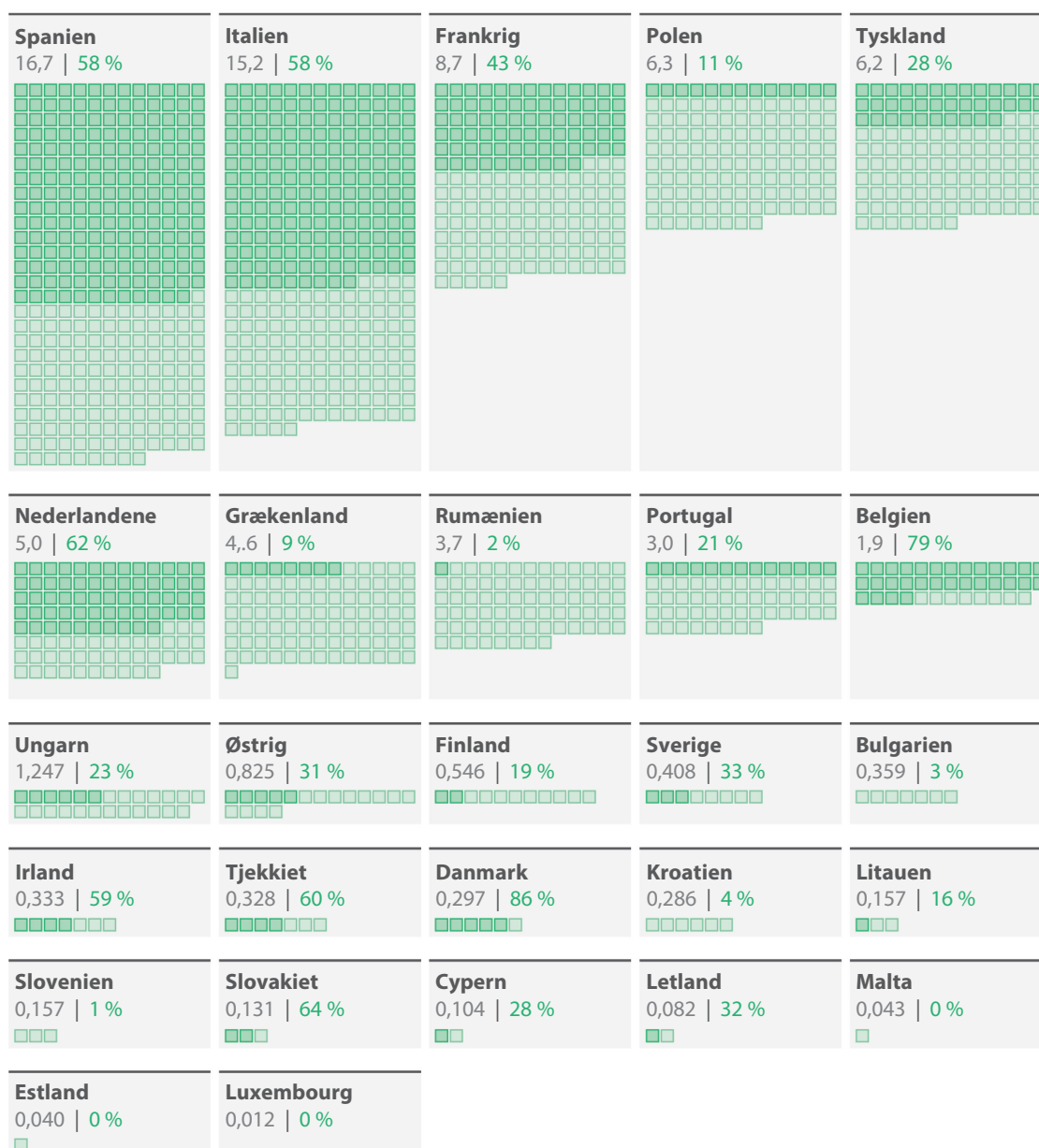
Figur 11 | Organisationsgraden varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat

■ Frugt- og grønsagsproduktion
■ Producentorganisationernes afsatte produktion

Medlemsstat

produktion (milliarder euro) | organiseringsgrad

Bemærk: 1 kvadrat = 50 millioner euro

Bemærk: For Sverige er der ikke indberettet data for 2023, hvorfor dataene fra 2022 er anvendt.

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra 2023 fra Kommissionen.

- 65** Forskellene i organiseringsgraden afspejler den lave frugt- og grøntsagsproduktion i visse lande. Medlemsstater, hvor der næsten ikke produceres frugt og grøntsager (Luxembourg, Malta), har ingen producentorganisationer. I lande med en relativt lille frugt- og grøntsagssektor kan det være mindre nødvendigt at oprette producentorganisationer, selv om det rent strukturelt set er lettere på grund af et begrænset antal producenter. Dette forklarer dog ikke alle de observerede forskelle: frugt- og grøntsagssektorerne i Tjekkiet, Danmark og Kroatien er af nogenlunde samme størrelse, men organiseringsgraden er meget forskellig. Det samme gælder Polen, Tyskland og Grækenland. Det tyder på, at andre faktorer spiller ind, selv om der ikke er foretaget nogen systematisk undersøgelse af de underliggende årsager.
- 66** Nogle af forklaringerne er af kulturel eller historisk karakter. I Frankrig er andelsstrukturer (som opstod i begyndelsen af det 20. århundrede og eksisterede før producentorganisationer) en udbredt organisationsform i landbrugssektoren. 9 af de 14 organisationer, vi gennemgik for Frankrig, eksisterede før 1996 og blev senere anerkendt som producentorganisationer. Regionen Bretagne ([tekstboks 4](#)) er et typisk eksempel på denne udvikling fra andelsforening til producentorganisation. Der fandtes også andelsforeninger før 1996 i dele af Spanien og Italien.

Tekstboks 4

Bretagne: succes baseret på en tradition for samarbejde

Bretagne har en meget velorganiseret frugt- og grøntsagssektor, hvor næsten 80 % af producenterne er medlem af en producentorganisation. Denne struktur har historiske rødder, der for visse organisationers vedkommende går mere end hundrede år tilbage, selvom den egentlige udvikling først tog fart i 1960'erne. Under en landbrugskrise, der var præget af et kraftigt fald i priserne på artiskokker, dannede 4 500 avlere i 1962 en andelslignende struktur og blev enige om at gå sammen om at sælge deres afgrøder via et hollandsk-inspireret system med omvendte auktioner. Dette system gav producenterne større forhandlingsstyrke, da de kunne samle udbuddet og trække deres varer tilbage, hvis de tilbudte priser var for lave.

Kilde: Revisionsretten.

I 1970'erne og 1980'erne blev de forskellige producentfællesskaber yderligere konsolideret. De to største koncerner i regionen har udviklet deres egne brands, som i dag er kendt af forbrugere i hele Frankrig.

Da EU-forordningen om producentorganisationer trådte i kraft i 1996, havde producenterne i Bretagne allerede 30 års erfaring med at samarbejde i lignende strukturer og kunne derfor hurtigt udnytte disse nye muligheder. De var blandt de første organisationer, der blev anerkendt: 8 af de nuværende 10 organisationer (ekskl. ciderproducenter) i regionen blev anerkendt i 1996 eller 1997.

- 67** I Polen har arven fra kommunisttiden sammen med økonomiske og omdømmemæssige faktorer bidraget til, at producentorganisationerne ikke er særlig attraktive. Mellem 2010 og 2015 modtog Polen 1,1 milliard euro under et tidligere EU-program, der havde til formål at hjælpe producenter med at organisere sig og opnå anerkendelse som producentorganisationer. På trods af de store beløb (Polen modtog næsten 90 % af den samlede støtte) førte dette ikke til en bæredygtig tilrettelæggelse af frugt- og grøntsagssektoren, da mange af de grupper, der blev oprettet under ordningen, senere ophørte med at eksistere eller holdt op med at indsende driftsprogrammer. Ordningen var også præget af omfattende svig, hvilket medførte betydelige finansielle korrektioner for landet. Dette skadede producentorganisationernes omdømme og førte til, at myndighederne helt frem til 2024-2025 fokuserede mere på at begrænse risikoen for svig end på at tilskynde organisationerne til at indsende driftsprogrammer.
- 68** Vi konstaterede også forskelle i medlemsstaternes gennemførelse af politikken. I de fire medlemsstater, vi besøgte, vedrørte disse forskelle både de nationale myndigheders praksis og de gældende regler og rakte udover, hvad der var nødvendigt for at tilpasse støtten til nationale behov.
- 69** I Spanien og Frankrig er myndighederne meget proaktive i deres samarbejde med organisationerne, idet de afholder informationsmøder, yder løbende rådgivning og kommer med kommentarer til udformningen af driftsprogrammerne. I disse medlemsstater såvel som i Italien er listerne over støtteberettigede foranstaltninger omfattende og bliver løbende revideret for at tage højde for den feedback, der kommer fra organisationerne. Derimod var listen over støtteberettigede tiltag langt kortere i Polen, og de producenter, vi interviewede, klagede over, at der ikke altid blev taget hensyn til deres feedback. Vi konstaterede også ét tilfælde af overregulering, hvor de polske myndigheder i deres strategi for 2010-2017 krævede, at miljøforanstaltninger skulle omfatte mere end 50 % af medlemmerne i en producentorganisation for at være berettiget til finansiering - tilsvarende strenge krav fandtes ikke i de andre udvalgte medlemsstater. Disse forskelle betyder, at de dækkede omkostninger for den samme foranstaltning varierer ([tekstboks 5](#)), hvilket skaber ulige konkurrencevilkår for producenterne, afhængigt af hvilken medlemsstat de opererer i.

Tekstboks 5

Samme produkt, forskellige støtteberettigede omkostninger

I tre af de fire medlemsstater, vi besøgte, gennemførte vi revisioner af organisationer, der dyrker tomater i drivhuse. De anvender alle integreret produktion ([tekstboks 3](#)), men de støtteberettigede omkostninger i forbindelse hermed varierede.

I Spanien udbetales støtte til integreret produktion i form af et fast beløb pr. hektar for drivhuse.

I Frankrig udbetales støtten som et fast beløb pr. hektar for frugtplantager. For drivhuse omfatter de støtteberettigede omkostninger udgifter til anvendelse af enhver form for nytteinsekter (bestøvere og insekter til skadedyrsbekæmpelse).

I Polen er omkostningerne til indkøb af insekter til bekæmpelse af skadegørere støtteberettigede. De eneste bestøvere, der er støtteberettigede under driftsprogrammer, er visse typer bier, der kun anvendes i frugtplantager og ikke i drivhuse.

Disse forskelle afspejler administrative valg - hvor brugen af faste beløb forenkler både støtteansøgningen og kontrollen - samt forskellige retningslinjer med hensyn til, hvor omfattende de finansierede foranstaltninger skal være, her spørgsmålet om, hvorvidt bestøvere i drivhuse er støtteberettigede.

- 70** Disse forskelle i tilgang og regler kan afholde producenter fra at tilslutte sig organisationer eller få anerkendte organisationer til at undlade at fremlægge et driftsprogram. Producentorganisationerne og de nationale myndigheder er opmærksomme på, at gennemførelsen varierer fra medlemsstat til medlemsstat. De mente dog, at de ikke havde tilstrækkelige muligheder for at udveksle oplysninger og drøfte den praktiske gennemførelse af politikken på teknisk niveau.

Kommissionen har kortlagt sektorens udfordringer, men har ikke foreslået effektive løsninger

- 71** EU's politik for producentorganisationer har stort set været den samme siden 1996 ([bilag III](#)), selvom både landbrugs- og markedslandsforholdene har ændret sig markant. Vi gennemgik EU's lovgivningsmæssige rammer for producentorganisationer samt de undersøgelser, Kommissionen har offentliggjort. Dette gav os mulighed for at vurdere, i hvilket omfang Kommissionens tiltag imødekommer de centrale udfordringer, som producenter i frugt- og grøntsagsbranchen står over for.

Der er ikke noget klart mål for organiseringen af sektoren

- 72** I sit seneste [arbejdsdokument](#)⁶ om landbrugernes position i fødevareforsyningskæden understregede Kommissionen igen den centrale rolle, som producentorganisationerne spiller med hensyn til at styrke producenterne forhandlingsposition og i sidste ende deres indkomst. Dokumentet henviste også til [undersøgelser](#)⁷ der påpeger, at mindre producentorganisationer ofte har svært ved at klare sig i kommercielle forhandlinger.
- 73** Kommissionen mener, at dens rolle er at fremme producentorganisationer generelt, men understreger, at:
- det stadig er producenterne, der beslutter, om de vil danne en organisation
 - medlemsstaterne kan bedst imødekomme deres behov
 - måden, produktionen er koncentreret på, afspejler de lokale forhold.
- 74** Lovgiverne har ikke fastsat et mål for organiseringsgraden, selv om lovgivningen definerer en organiseringsgrad på under 20 % som "særlig lav" og anvender denne tærskel til at give mulighed for højere medfinansiering. Der er heller ingen angivelse af, hvordan produktionen bør koncentreres – om det skal ske på tværs af mange mindre organisationer eller nogle få større. Selv om en organiseringsgrad eller -model, der gælder i hele EU, måske ikke er hensigtsmæssig på grund af forskellene mellem de nationale landbrugssystemer, ville nationale mål fastsat sammen med medlemsstaterne, have udstukket en klarere kurs for politikken, samtidig med at medlemsstaternes rolle og ansvar blev respekteret.

⁶ SWD(2025) 260.

⁷ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, EY og Arcadia International E.E.I.G., *Study of the best ways for producer organisations to be formed, carry out their activities and be supported*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2019.

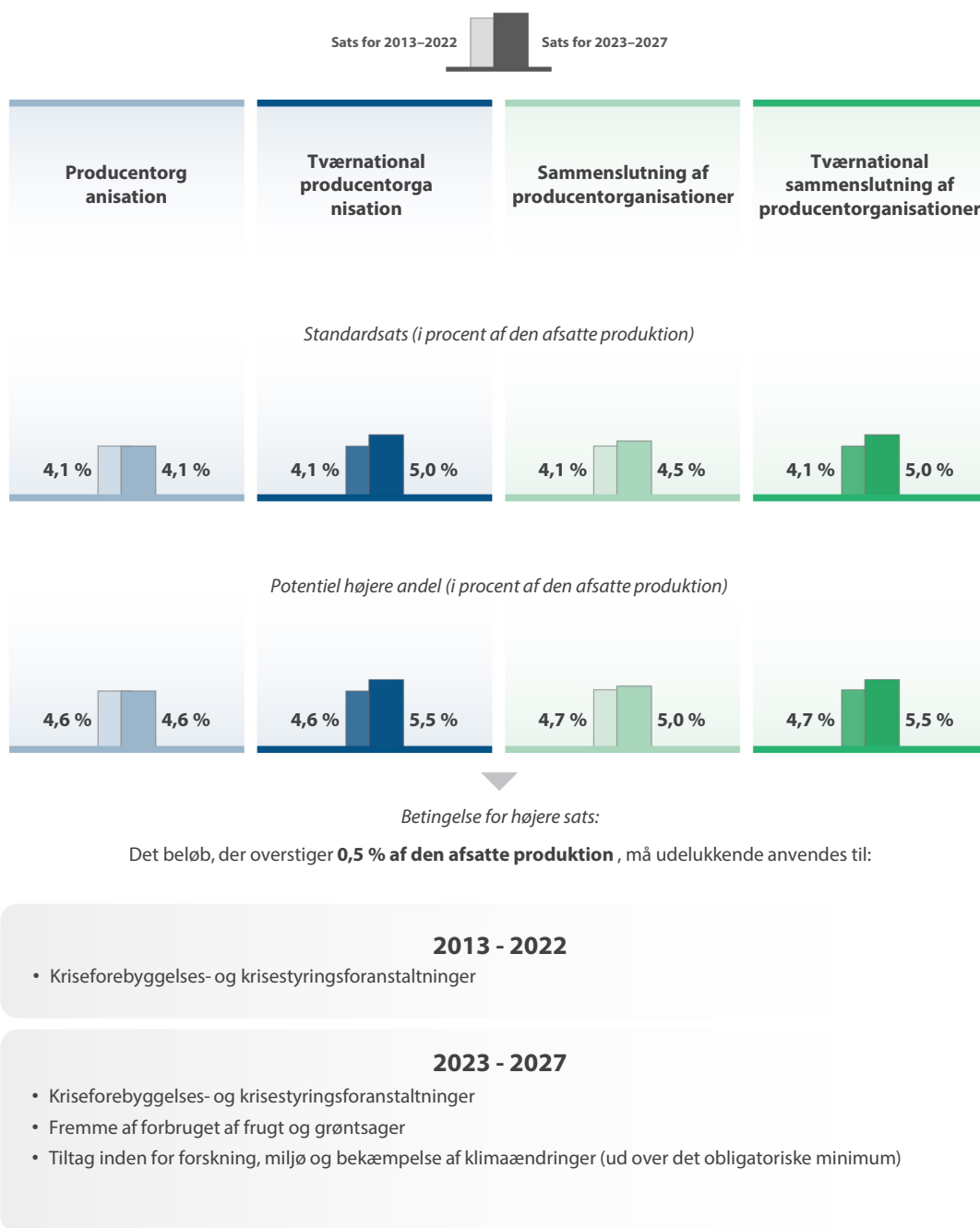
Kommissionen har ikke foreslået foranstaltninger til at afhjælpe producentorganisationernes manglende tiltrækningskraft

75 Kommissionen har længe peget på generelle årsager til, at producentorganisationerne ikke er tilstrækkeligt attraktive. De omfatter bl.a.:

- producenters frygt for at miste deres ret til fri erhvervsudøvelse
- manglende tillid til kollektive organisationer (især i medlemsstater, der har erfaring med tvungne kollektive organisationsformer)
- manglende oplysninger om fordelene ved producentorganisationer samt mangel på politisk og tilstrækkelig teknisk støtte fra de nationale myndigheder
- bekymringer vedrørende de administrative omkostninger forbundet med oprettelse og drift af en producentorganisation.

76 Ingen af disse årsager er imidlertid blevet taget op i forbindelse med ændringerne af den retlige ramme: Ændringerne har været begrænsede (*bilag III*), og de henstillinger, der er fremsat til medlemsstaterne, er fortsat af generel karakter. Den seneste [revision af den fælles landbrugspolitik](#) i 2021 medførte en omstrukturering og en mindre udvidelse af de mål, som producentorganisationer skal forfølge i deres driftsprogrammer, samt en revision af støttelofterne for sammenslutninger og tværnationale organisationer (*figur 12*). Den indeholdt dog ingen bestemmelser, der tog højde for den vedvarende økonomiske svaghed hos de fleste producentorganisationer (*figur 8*). Den forenklingspakke, der blev vedtaget i december 2025, ændrer heller ikke væsentligt på den gældende lovgivning.

Figur 12 | Stadig mere komplekse EU-regler – beregning af støttelofter

Kilde: Revisionsretten.

- 77** Kommissionens seneste [lovgivningsforslag](#) om landbrugernes position i forsyningskæden indfører nye krav til kontraktforhold og en højere medfinansieringssats for unge og nye landbrugere i producentorganisationer. Selvom bestemmelserne vedrørende unge og nye landbrugere er positive, er det vores opfattelse, at sådanne foranstaltninger samlet set næppe vil bidrage væsentligt til at gøre det mere attraktivt at tilslutte sig en producentorganisation.
- 78** Kommissionens vigtigste mål for producentorganisationerne er fortsat at styrke deres rolle og skabe incitamenter for landmændene til at melde sig ind i dem. Der er imidlertid ingen klare retningslinjer for, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at nå disse mål, om de skal være ens i alle medlemsstater, eller hvordan man kan måle, om de er effektive. De nuværende indikatorer (organisierungsgrad og medlemskab af producentorganisationer) er for generelle til at kunne måle effekten af EU-støtten. Derudover har vi konstateret, at Kommissionen ikke kan garantere, at de data, som medlemsstaterne indberetter, er pålidelige, hvilket yderligere begrænser hvor anvendelige indikatorerne er.

Lovændringer har gjort finansieringsreglerne mere komplekse

- 79** Komplexiteten i EU-reglerne og den administrative byrde ved at gennemføre driftsprogrammer nævnes ofte som forklaring på, at producentorganisationerne ikke er attraktive. Vores analyse af forordningen fra 2021 fremhævede flere ændringer, som har øget kompleksiteten i forhold til tidligere. Ændringerne omfatter bl.a. indførelse af nye og højere medfinansieringssatser for visse foranstaltninger, samtidig med begrænsninger på udgiftssiden ([figur 13](#)).

Figur 13 | Medfinansieringssatserne bliver stadig mere komplicerede

✓ Tiltag medtaget

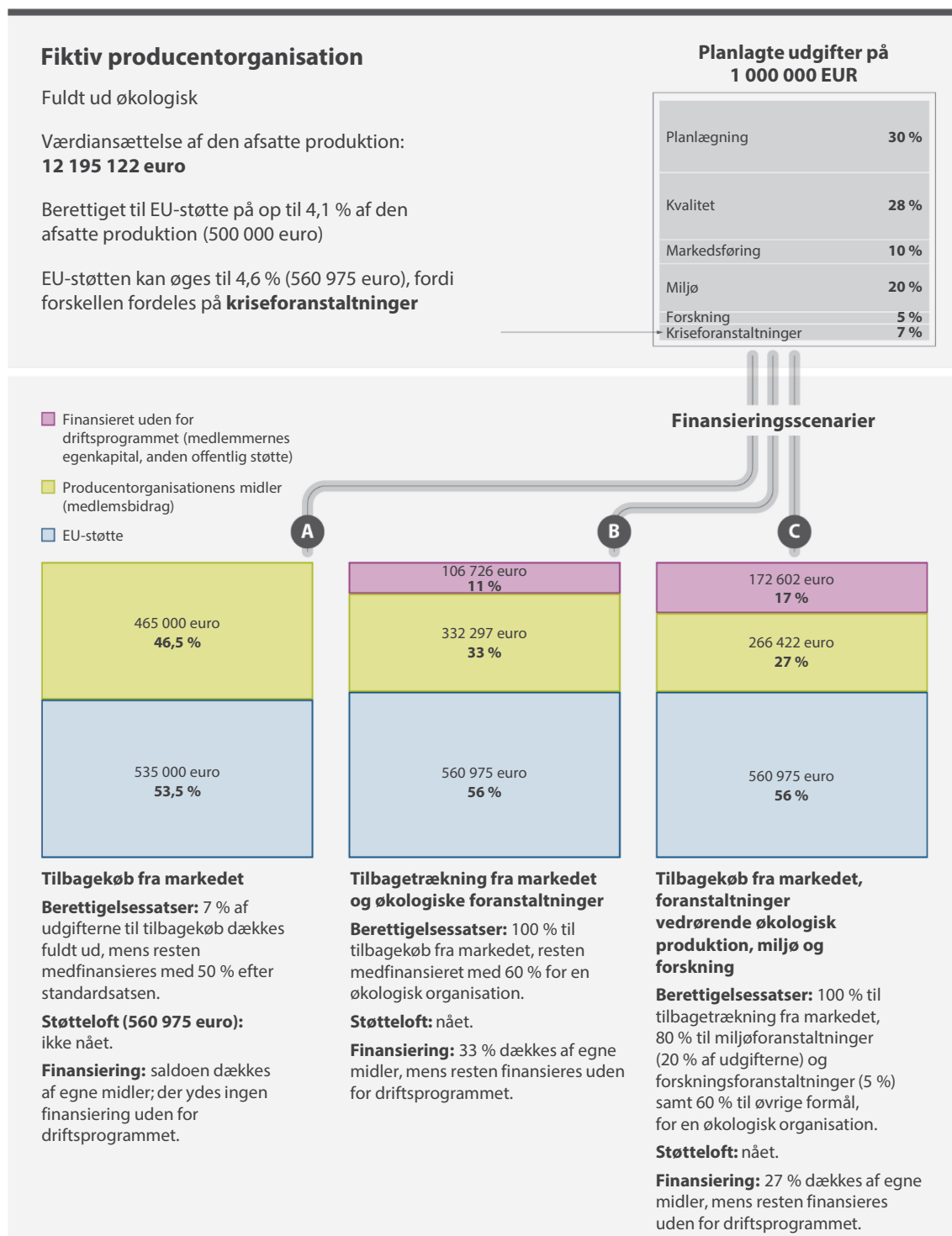
● Tiltag ikke medtaget

2013-2022		2023-2027
↓	100 % - tiltag	↓
✓	Tilbagetrækning fra markedet med henblik på gratis uddeling	✓
●	Vejledningsinterventioner for andre producentorganisationer/producenter	✓
	80 % <i>efter anmodning fra producentorganisationen</i>	
●	Miljø, modvirkning af klimaændringer, hvis ≥ 20 % af udgifterne	✓
●	Forskning hvis ≥ 5 % af udgifterne	✓
	60 % - hele programmet <i>efter anmodning fra producentorganisationen</i>	
✓	Udelukkende økologiske producentorganisationer/sammenslutninger af producentorganisationer	✓
✓	Første driftsprogram efter sammenlægning af producentorganisationer	✓
✓	Første driftsprogram iværksat af en sammenslutning af producentorganisationer	✓
✓	Producentorganisation fra en medlemsstat med en organiseringsgrad på under 20 %	✓
✓	producentorganisationer i yderområder	✓
●	Første driftsprogram iværksat af en producentorganisation	✓
	60 % - tiltag <i>efter anmodning fra producentorganisationen</i>	
✓	Gennemført af en branche	✓
✓	Økologisk landbrug	✓
✓	Tværnationale tiltag, der gennemføres af producentorganisationer	●
●	Tværnationale tiltag inden for kommercialisering/markedsføring, miljø og afbødning af klimaændringer, der gennemføres af tværnationale producentorganisationer	✓
●	Forskning, miljø og afbødning af klimaændringer, fremme af forbruget af frugt og grøntsager, kriseforebyggelse og -styring	✓
	50 % - tiltag	
✓	Normalsats	✓

Kilde: Revisionsretten.

80 Det er en kompleks opgave at udforme driftsprogrammer, der optimerer på tværs af de forskellige medfinansieringssatser og lofter (*figur 12*), navnlig for mindre organisationer (*figur 14*). For de organisationer, vi interviewede, blev den sats på 80 %, der blev indført under den nye fælles landbrugspolitik, enten betragtet som vanskelig at anvende på grund af loftet for EU-støtte eller mere som en økonomisk risiko end en mulighed. Satsen på 80 % anvendes hvert år på miljø- eller forskningsaktiviteter, når de planlagte udgifter over hele programperioden ligger væsentligt over de fastsatte minimumskrav. Hvis en organisation anvender 80 %-satsen gennem hele programperioden, men ikke opfylder udgiftstærsklerne for hele perioden (dvs. 20 % til miljøtiltag og 5 % til forskning), skal den tilbagebetale det beløb, der svarer til den yderligere medfinansieringssats på 20 % (80 %-60 %) for hele programperioden. En sådan refusion kan få betydelige økonomiske konsekvenser.

Figur 14 | Når støtteloftet er nået, betyder højere medfinansieringssatser ikke længere højere EU-støtte

Kilde: Revisionsretten.

Der blev indført begrænsninger uden analyse af eksisterende praksis

- 81** Med revisionen af den fælles landbrugspolitik i 2021 blev der indført mindstekrav til udgifterne til forskningsforanstaltninger, og kravene til udgifterne til miljøforanstaltninger blev skærpet. Disse minimumskrav blev defineret uden hensyntagen til deres potentielle indvirkning på producentorganisationerne. De støtteberettigede miljøforanstaltninger i driftsprogrammerne er dem, der er mere vidtgående end de obligatoriske lovkrav. I perioden 2013-2022 skulle producentorganisationerne gennemføre miljøtiltag med få begrænsninger: De kunne enten gennemføre to miljøtiltag eller afsætte 10 % af deres programudgifter hertil. På EU-plan vedrørte i gennemsnit 16 % af driftsprogrammerne miljøtiltag i denne periode (dvs. i gennemsnit 273 millioner euro om året).
- 82** Revisionen af reglerne i 2021 gjorde to ting: den skabte incitament til at gennemføre miljøtiltag (med mulighed for højere medfinansiering) og lagde bånd på gennemførelsen heraf ved at indføre krav om mindst tre tiltag, der tilsammen skulle udgøre mindst 15 % af driftsprogrammet. Disse krav tog ikke højde for de meget forskellige forhold i praksis. For eksempel er miljøtiltag til vandbesparelse nemmere at gennemføre i drivhuse med lukket kredsløb end på åbne marker, hvor vandingsbehovet afhænger af vejret og varierer med afgrøderne fra sæson til sæson.
- 83** Kommissionen konstaterede, at der stort set ikke var blevet afsat midler til forskning i driftsprogrammerne for perioden 2013-2022, og indførte derfor efter drøftelser med de nationale myndigheder et krav om, at 2 % af driftsprogrammet skal afsættes til forskningsforanstaltninger. Kommissionen fandt ikke, at der var behov for yderligere undersøgelser af den faktiske forskningspraksis i producentorganisationerne.

- 84** De organisationer, vi besøgte i Frankrig og Italien, forklarede, at de i mange år havde finansieret forskningsaktiviteter uden for driftsprogrammerne ved hjælp af nationale forskningsprogrammer eller EU-forskningsprogrammer, som undertiden havde en højere medfinansieringssats. For at opfylde 2 %-kravet ændrede de i praksis blot den måde, forskningsaktiviteter blev finansieret på, uden at det havde nogen nævneværdig indvirkning på deres samlede forskningsudgifter. I Spanien førte kravet til, at de organisationer, vi besøgte, udviklede partnerskaber med forskningscentre, undertiden gennem sammenslutninger af producentorganisationer. I Polen forventede organisationerne, at det ville blive vanskeligt at opfylde kravet, da de ikke havde etableret partnerskaber med forskningscentre.
- 85** Desuden kan 2 % af driftsprogrammet udgøre et betydeligt beløb for en stor organisation, mens det for en mindre organisation kan være et meget beskedent beløb. I medlemsstater, hvor der ikke findes nogen sammenslutninger og kun få aktive organisationer, såsom Polen, vil de beløb, der er afsat til forskning, sandsynligvis ikke være tilstrækkelige til at finansiere omfattende forskningsprojekter. Sammenholdt med at nogle organisationer blot vil omstrukturere deres eksisterende udgifter i stedet for at øge dem, vil effekten af sådanne obligatoriske udgifter til forskning sandsynligvis være begrænset.
- 86** Kravet om obligatoriske udgifter, f.eks. til miljø og forskning, udgør en undtagelse fra den logik, der ligger til grund for EU's støtte til producentorganisationer. Det begrænser producentorganisationernes mulighed for at udvikle deres egne strategier, gør udformningen af deres driftsprogrammer mere kompleks og medfører inputbaserede krav til udgifter i en politik, der ellers er resultatorienteret.
- 87** Kommissionens [forslag](#) til den fælles landbrugspolitik for perioden 2028-2034 tager fat på nogle af de ovenfor nævnte problemstillinger. Det foreslås deri at afskaffe de minimumskrav til udgifter, der blev indført i 2021. Det indeholder imidlertid også nye elementer, der kan føre til endnu større forskelle i, hvordan medlemsstaterne gennemfører EU's støtte til producentorganisationer. Forslaget fastsætter et obligatorisk nationalt minimumsbidrag på 30 % - hvilket ikke fandtes tidligere - samt tre maksimale medfinansieringssatser på 75 % (i stedet for den nuværende standardsats på 50 %), 95 % (til generationsskifte, forskning og innovation, risikostyring samt miljø og klima) og 100 % (undladt høst og tilbagetrækning fra markedet).

- 88** De foreslåede medfinansieringssatser er betydeligt højere end de nuværende, hvilket kan gøre medlemskab mere attraktivt, selvom der stadig vil gælde et løft for støtten. Der er dog tale om maksimumsbeløb, der fastsættes af medlemsstaterne, uden nogen angivelse af hvor stor minimumsniveauet for EU-støtten vil være, eller hvordan det skal fastsættes. Dette kan føre til en situation, hvor de samme mål og de samme foranstaltninger medfinansieres med meget forskellige satser på tværs af EU, hvilket yderligere kan øge forskellene mellem producentorganisationerne, afhængigt af hvilken medlemsstat de er etableret i. Risikoen for "ulige konkurrencevilkår for landbrugerne" er allerede blevet fremhævet i vores [udtalelse](#) om Kommissionens forslag.

Denne beretning blev vedtaget af Afdeling I, der ledes af Joëlle Elvinger, medlem af Revisionsretten, i Luxembourg på mødet den 1. juli 2026.

På Revisionsrettens vegne

Tony Murphy
Formand

Bilag

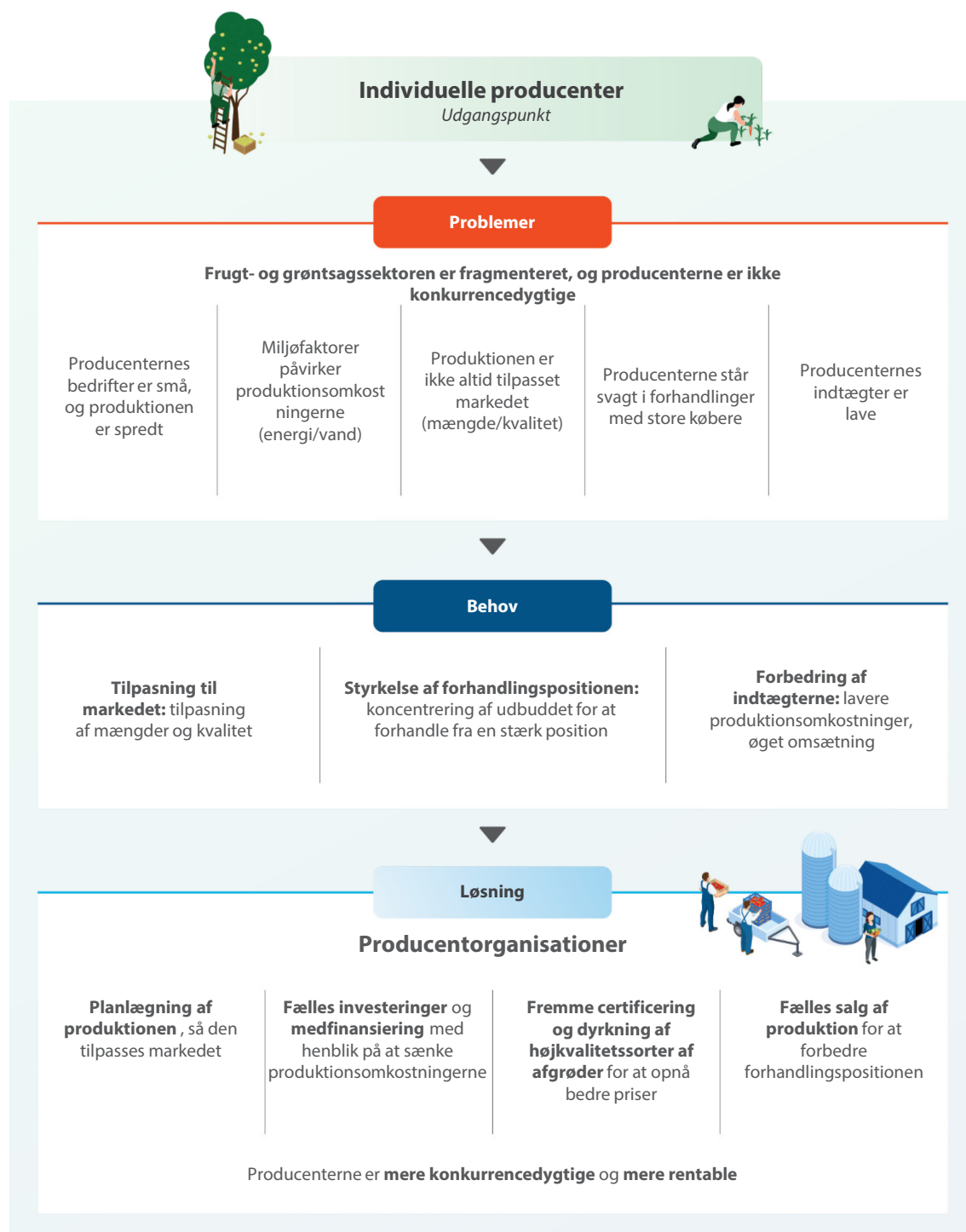
Bilag I - Om revisionen

En fragmenteret sektor, som EU-støtten skal konsolidere

- 01** Med ca. 2 millioner bedrifter med et gennemsnitligt areal på 2,4 ha¹ er frugt- og grøntsagsproduktionen i EU lille og fragmenteret. Sektoren omfatter forskellige produktionsmetoder (frugtplantager, drivhuse, åbne marker), som hver især har deres egne begrænsninger. Friske landbrugsprodukter er sæsonbestemte og letfordærlige, hvilket forstærker ubalancen i kommercielle forhandlinger og stiller producenterne svagere på grund af en strukturbetinget ulempe. Producentgrupper er opstået som et svar på den stadigt stigende koncentration i detailsektoren. I 1996 indførte EU en støtteordning, der skulle tilskynde til yderligere samarbejde og fælles udbud ved at yde økonomisk støtte til "anerkendte" producentorganisationer med det formål at styrke deres markedsposition (*figur 1*).

¹ Eurostat, *Farms and hectares by crops, utilised agricultural area, economic size of the farm and NUTS 2 region*, [ef_lus_allcrops].

Figur 1 | Politisk logik bag EU's støtte til producentorganisationer

Kilde: Revisionsretten.

- 02** I henhold til EU-lovgivningen anerkender medlemsstaterne organisationer, der opfylder kriterier såsom et minimumsantal medlemmer, en demokratisk intern beslutningsproces og en minimumsværdi af den afsatte produktion (værdien af den samlede produktion, der er solgt på markedet). Anerkendelsen giver producentorganisationerne mulighed for at få adgang til EU-midler gennem flerårige driftsprogrammer, der har til formål at styrke konkurrenceevnen og øge medlemmernes indtægter gennem højere og mere stabile priser. EU-støtten beregnes som en procentdel af værdien af organisationens afsatte produktion, hvilket gør den til en resultatorienteret støtteordning - en af de få former for EU-støtte, der er baseret på resultater.
- 03** Støtten ydes som medfinansiering, hvor driftsprogrammer finansieres gennem producenterne egne bidrag og EU-midler. Dette sikrer, at producentorganisationerne og deres medlemmer fortsat selv er ansvarlige for deres investeringsbeslutninger, mens den flerårige ramme tilskynder til strategisk planlægning, der er i overensstemmelse med målene på mellemlang til lang sigt.
- 04** Producentorganisationer, der fremlægger driftsprogrammer, defineres som "aktive". Det er ikke alle anerkendte organisationer, der fremlægger disse programmer, og nogle bevarer deres anerkendelse for at kunne deltage i andre EU-initiativer eller på grund af de kommercielle fordele, der er forbundet hermed. Der er betydelige forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til antallet og størrelsen af producentorganisationerne samt omfanget af den EU-støtte, de modtager (*tabel 1*). Ca. 75 % af EU-finansieringen er koncentreret i de tre medlemsstater – Spanien, Italien og Frankrig – der har det største antal producentorganisationer.

Tabel 1 | Producentorganisationer – Centrale oplysninger (2022)

Medlemsstat	Antal producent-organisationer	Producent-organisationers afsatte produktion (euro)	Gennemsnitlig afsat produktion for hver organisation (euro)	Andel af aktive producent-organisationer	Gennemsnitlig EU-støtte for hver aktiv organisation (euro)
Spanien	513	9 373 470 196	18 271 872	99 %	568 910
Italien	299	8 980 714 756	30 035 835	96 %	880 560
Frankrig	195	4 129 884 731	21 178 896	88 %	743 204
Polen	163	595 377 983	3 652 626	9 %	291 545
Grækenland	123	356 866 806	2 901 356	74 %	110 931
Portugal	54	551 469 706	10 212 402	74 %	321 392
Ungarn	51	216 180 926	4 238 842	63 %	136 972
Tyskland	17	Ingen data	Ingen data	47 %	6 320 110
Rumænien	23	151 463 125	6 585 353	26 %	216 028
Tjekkiet	18	188 329 412	10 462 745	100 %	297 127
Belgien	14	1 449 629 612	103 544 972	93 %	4 391 343
Bulgarien	15	10 229 992	681 999	13 %	48 719
Nederlandene	9	2 693 516 334	299 279 593	78 %	4 056 161
Østrig	8	241 110 733	30 138 842	100 %	772 080
Kroatien	4	7 708 024	1 927 006	50 %	31 246
Cypern	6	23 367 062	3 894 510	83 %	60 135
Slovakiet	6	86 500 775	14 416 796	100 %	495 133
Irland	5	168 586 476	33 717 295	100 %	1 514 520
Letland	5	26 585 481	5 317 096	100 %	156 978
Sverige	3	133 067 481	44 355 827	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Finland	4	110 457 237	27 614 309	75 %	1 242 736
Danmark	2	235 121 112	117 560 556	100 %	3 599 560
Litauen	2	24 681 225	12 340 613	100 %	479 037
Slovenien	1	993 662	993 662	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Estland	0	-	-	0 %	-
Luxembourg	0	-	-	0 %	-
Malta	0	-	-	0 %	-
Samlet	1 540	29 755 312 847	19 321 632	41 %	710 114

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra Kommissionen.

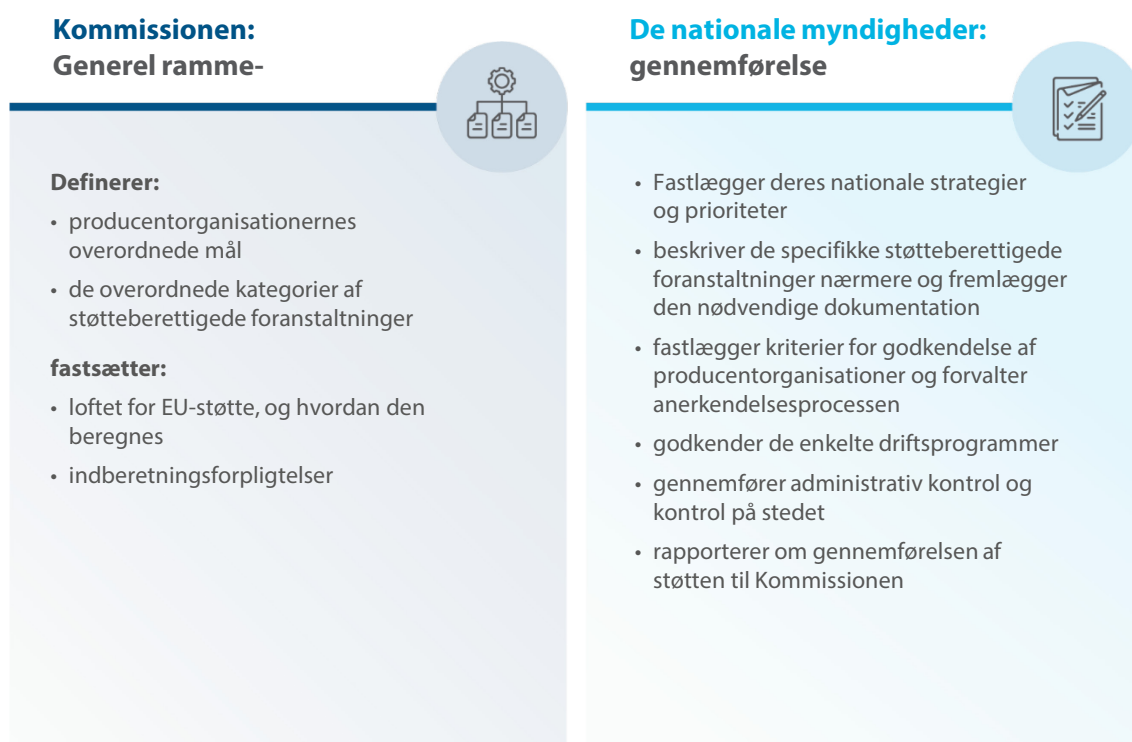
EU's politikramme

- 05** Den første EU- [forordning](#) om fastlæggelse af en støtteramme for producentorganisationer blev vedtaget i 1996. Tredive år senere har begrundelsen for politikken - at samle udbuddet for at imødekomme den stigende koncentration af efterspørgslen - ikke ændret sig væsentligt. Driftsprogrammers hovedmål er uændrede: at planlægge og øge produktionens værdi for at imødekomme markedets efterspørgsel med hensyn til både kvalitet og mængde, samtidig med at produktionen sker på en miljømæssigt ansvarlige måde. En producentorganisations vigtigste opgave er stadig at sikre afsætningen af medlemmernes produktion.
- 06** Efterfølgende forordninger har ajourført de retlige rammer og fastholdt den oprindelige analyse af de udfordringer, som sektoren står over for, samt de politiske mål, men har tilpasset de værktøjer, der anvendes til gennemførelsen. [Bilag III](#) giver et overblik over de væsentligste ændringer i lovgivningen.

Roller og ansvarsområder

- 07** Kommissionen (Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter) fastlægger de overordnede rammer for producentorganisationer, mens medlemsstaterne fastsætter kriterier og prioriteter, der er i overensstemmelse med de politiske mål og deres nationale strategier. I [figur 2](#) beskrives Kommissionens og medlemsstaternes roller.

Figur 2 | Kommissionen og de nationale myndigheder: roller og ansvarsområder

Kilde: Revisionsretten.

Revisionens omfang og revisionsmetoden

08 Formålet med denne revision er at vurdere, om EU-støtten til producentorganisationer i frugt og grøntsagssektoren har bidraget til at forbedre medlemsproducenternes konkurrenceevne og gjort producentorganisationerne mere attraktive. Vi undersøgte nærmere bestemt, om:

- rentabiliteten blandt producentorganisationerne var forbedret
- forhandlingspositionen blandt producentorganisationerne var blevet styrket
- EU-støtten havde medført en varig stigning i organiseringsgraden
- medlemsstaternes politiske beslutninger havde påvirket attraktiviteten ved medlemskab af producentorganisationer
- Kommissionen i sin politikforvaltning havde taget fat på sektorens vigtigste udfordringer.

- 09** Denne undersøgelse vil bidrage til de igangværende drøftelser om landmændenes position i værdikæden og deres indkomstniveau. Den vil også bidrage til de kommende forhandlinger om den flerårige finansielle ramme for 2028-2034.
- 10** Revisionen omfatter producentorganisationernes aktiviteter mellem 2015 og 2024 -Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikters rolle i forvaltningen af politikken – og undersøger fire medlemsstater nærmere: Spanien, Frankrig, Italien og Polen. Vi udvalgte disse medlemsstater på baggrund af vægtede kriterier: væsentlighed (samlede EU-udgifter, 30 %), repræsentativitet (antal anerkendte producentorganisationer, 40 % samt andelen af frugt- og grøntsagsproducentorganisationer blandt alle producentorganisationer i den pågældende medlemsstat, 20 %) og koncentrationen i frugt- og grøntsagssektoren (gennemsnitlig støtte pr. producentorganisation, 10 %). **Figur 3** viser, hvordan vi indsamlede dokumentationen. **Bilag II** indeholder en mere detaljeret beskrivelse af producentorganisationerne i vores stikprøve. Hvor det var muligt og relevant, inddrog vi data fra 2010 og fremefter for at give et bredere billede af udviklingen i sektoren.

Figur 3 | Udført revisionsarbejde

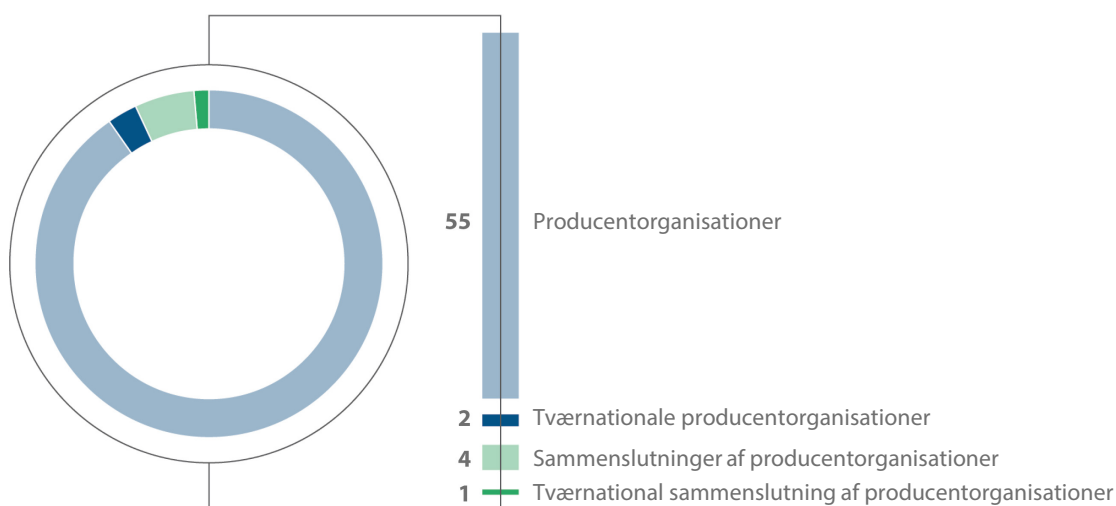
Kilde: Revisionsretten.

- 11** Vores **revisionsmetode** er i overensstemmelse med de internationale revisionsstandarder, som er vedtaget af **International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)**.

Bilag II - Producentorganisationer omfattet af revisionen

- 01** Revisionen omfattede 57 producentorganisationer og 5 sammenslutninger af producentorganisationer i fire medlemsstater. Stikprøven blev ikke udvalgt med henblik på at være statistisk repræsentativ, men for at afspejle alle typer producentorganisationer med hensyn til juridisk status (sammenslutninger og tværnationale organisationer), produktionsstørrelse og medlemstal.
- 02** Af de 62 organisationer, der var omfattet, blev 40 udvalgt specifikt til revisionen: 11 i Polen (alle aktive organisationer i landet), 10 i Spanien og Italien og 9 i Frankrig. De resterende 22 organisationer var blevet revideret i forbindelse med tidligere revisioner, der blev gennemført mellem 2015 og 2024, og vi anvendte det dokumentationsmateriale, der var indsamlet i forbindelse med de tidligere revisioner, til at foretage skrivebords gennemgange. I alt reviderede vi 100 driftsprogrammer fra forskellige finansieringsperioder.
- 03** De fleste organisationer i stikprøven var "almindelige" producentorganisationer. Der findes kun få sammenslutninger af producentorganisationer i EU, og de udgør derfor også kun en mindre del af organisationerne i stikprøven (*figur 1*). De fem sammenslutninger i stikprøven lå i Frankrig og Italien.

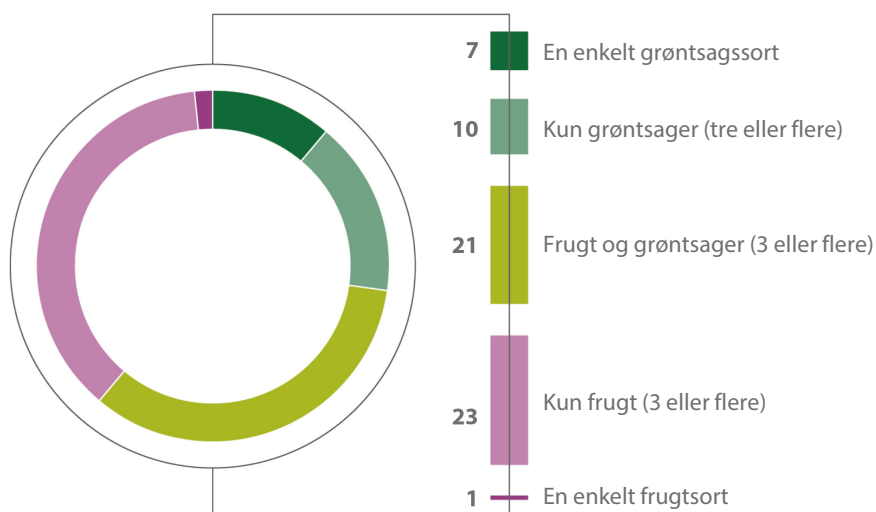
Figur 1 | Revisionen omfattede alle typer af producentorganisationer

Kilde: Revisionsretten.

- 04** Organisationerne i stikprøven dækkede et bredt udvalg af produkter. Nogle dyrkede kun én slags afgrøde (for eksempel kun tomater eller kun æbler), men de fleste dyrkede mere end tre slags afgrøder (*figur 2*).

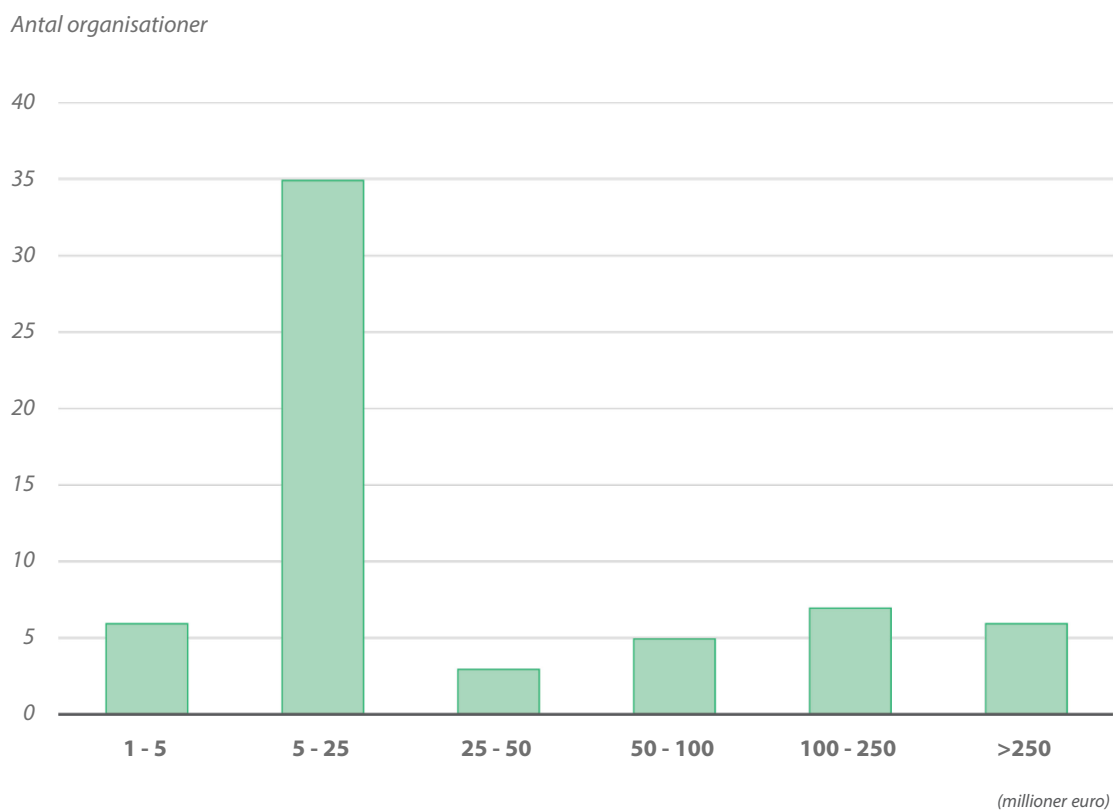
Figur 2 | De fleste organisationer dyrkede mere end tre typer af landbrugsprodukter

Kilde: Revisionsretten.

- 05** Blandt de 40 organisationer, der blev udvalgt specifikt til denne revision, valgte vi organisationer i alle størrelser. De øvrige 22 organisationer blev udvalgt efter den metode, der blev anvendt i de revisioner, de indgik i. I den samlede stikprøve havde de største organisationer en afsat produktion til en værdi af over 250 millioner euro, og de mindste havde en afsat produktion på mellem 1 million euro og 5 millioner euro. De fleste producentorganisationer i EU er små (punkt 56), og det gælder også for vores stikprøve (figur 3).

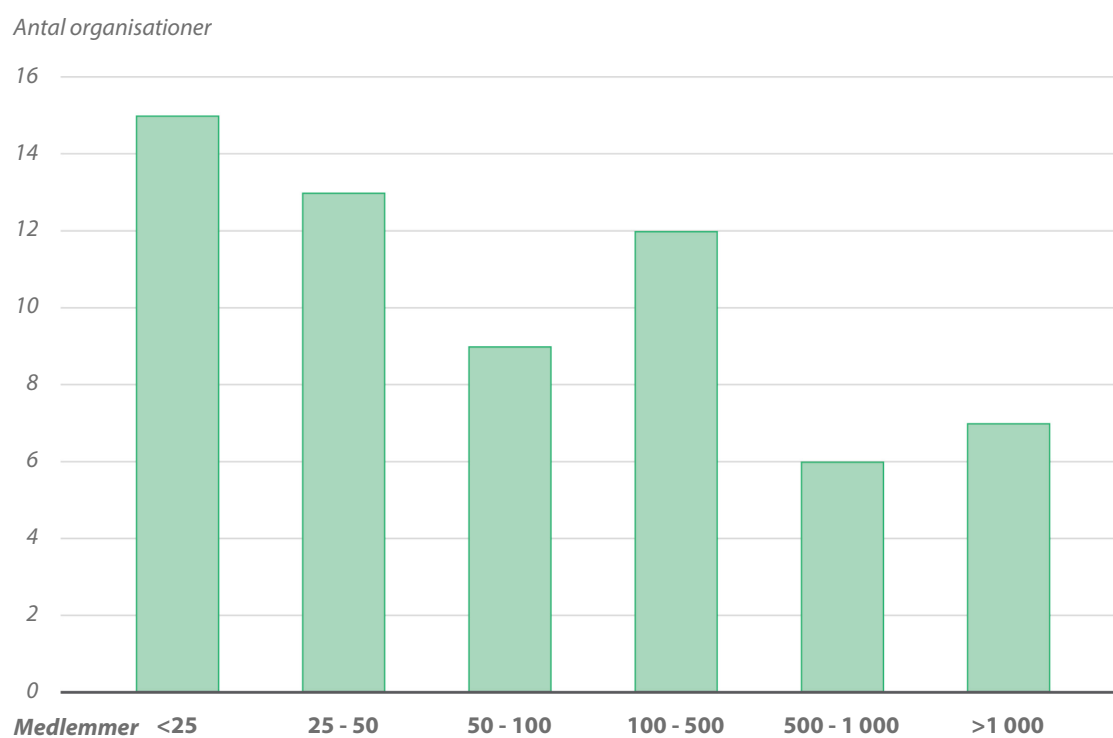
Figur 3 | De fleste af virksomhederne i stikprøven havde en omsætning på under 25 millioner euro

Kilde: Revisionsretten.

- 06** Vi anvendte ikke medlemskab som kriterium for udvælgelse af producentorganisationer til denne revision, og kriteriet blev heller ikke anvendt til udvælgelse af organisationer til andet revisionsarbejde. Ikke desto mindre dækker stikprøven på 62 organisationer et bredt spektrum af organisationer med hensyn til medlemssammensætning ([figur 4](#)). Nogle af de største organisationer er sammenslutninger af producentorganisationer - medlemstallet svarer til summen af medlemstallet for hver enkelt organisation i sammenslutningen. De fleste organisationer i stikprøven er små, men det svarer til den generelle fordeling i EU (punkt [56](#)).

Figur 4 | Halvdelen af organisationerne i stikprøven har færre end 50 medlemmer

Kilde: Revisionsretten.

Bilag III - Udviklingen i de retlige rammer

De relevante problemstillinger og politiske mål har ikke ændret sig væsentligt siden 1996

Tabel 1 | Udfordringerne i frugt- og grøntsagssektoren er stadig aktuelle

	1996-2006	2007-2012	2013-2022	2023-2027
Gældende forordning	2200/1996	1182/2007	891/2017	
Problem	Stadig større koncentration af efterspørgslen			
Løsning	Producentorganisationer udgør de grundlæggende elementer i den fælles markedsordning	Producentorganisationer er centrale aktører i frugt- og grøntsagsordningen.	Producentorganisationer og sammenslutninger bør derfor fremmes	
Midler	koncentration af udbuddet er mere end nogensinde en økonomisk nødvendighed	Det er fortsat en økonomisk nødvendighed at koncentrere udbuddet		
Mål	At styrke producenternes position på markedet	At styrke producenternes position på markedet	At styrke forhandlingspositionen for frugt- og grøntsagsproducenter At fremme en mere retfærdig fordeling af merværdien i hele forsyningskæden	

Tabel 2 | Producentorganisationernes vigtigste opgaver og væsentlige aktiviteter forbliver uændrede

	1996-2006	2007-2012	2013-2022 og 2023-2027
<i>Gældende forordning</i>	<i>1432/2003</i>	<i>543/2011</i>	<i>1308/2013-891/2017</i>
Producentorganisationens vigtigste opgaver:	Markedsføring af medlemmernes produkter	Koncentration af udbuddet og markedsføring	Koncentration af udbuddet og afsætning af medlemmernes produkter på markedet
Producentorganisationerne bør råde over det personale, den infrastruktur og det udstyr, der er nødvendigt for at sikre, at de fungerer korrekt	Kendskab til medlemmernes produktion Sortering, opbevaring og emballering af medlemmernes produktion Forretningsmæssig og budgetmæssig forvaltning Centraliseret bogførings- og faktureringsystem	Kendskab til medlemmernes produktion Indsamling, sortering, lagring og emballering af medlemmernes produktion Forretningsmæssig og budgetmæssig forvaltning Centraliseret bogførings- og faktureringsystem	Kendskab til medlemmernes produktion Indsamling, sortering, lagring og emballering af medlemmernes produktion Afsætning af medlemmernes produktion Forretningsmæssig og budgetmæssig forvaltning Centraliseret omkostningsbaseret regnskabs- og faktureringsystem

Tabel 3 | Målene for driftsprogrammer har været uændrede i 30 år

1996-2006	2007-2012	2013-2022	2023-2027
<i>2200/1996 (artikel 15)</i>	<i>1182/2007 (artikel 9)</i>	<i>1308/2013 (artikel 33)</i>	<i>2115/2021 (artikel 50)</i>
a) inddragelse af flere af de formål, der er nævnt i artikel 11 samt andre, herunder især: forbedre produkternes kvalitet, øge deres handelsværdi, iværksætte salgsfremmende foranstaltninger over for forbrugerne, etablere driftsgrene med økologiske produkter, fremme integreret produktion eller andre miljøvenlige produktionsmetoder og nedbringe tilbagekøb b) inddragelse af foranstaltninger for at tilskynde producenter, der er medlem, til at anvende miljøvenlige teknikker både inden for dyrkningspraksis og ved forvaltningen af udtjent materiale [...]	a) planlægning af produktion b) forbedring af produkternes kvalitet c) forøgelse af produkternes handelsværdi d) iværksættelse af salgsfremmende foranstaltninger for produkterne, uanset om de er friske eller forarbejdede e) fremme af miljøforanstaltninger og miljøvenlige produktionsmetoder, herunder økologisk landbrug f) kriseforebyggelse og -styring	a) produktionsplanlægning, herunder prognoser for og opfølgning på produktionen og forbruget b) forbedring af produktkvalitet for både friske og forarbejdede produkter c) forøgelse af produkters handelsværdi d) iværksættelse af salgsfremmende foranstaltninger for produkterne, uanset om de er friske eller forarbejdede e) fremme af miljøforanstaltninger, navnlig på vandområdet, og miljøvenlige produktionsmetoder, herunder økologisk landbrug f) kriseforebyggelse og -styring	a) planlægning og organisering af produktion, tilpasning af produktion til efterspørgsel (...) b) koncentration af udbud og afsætning af produkter på markedet c) forbedring af konkurrenceevnen på mellemlang og lang sigt (...) d) forskning i og udvikling af bæredygtige produktionsmetoder, (...) e) fremme, udvikling og gennemførelse af: i) produktionsmetoder og -teknikker, der tager hensyn til miljøet ii) produktionspraksis, der er modstandsdygtig over for skadegørere og sygdomme iii) dyresundhed og dyrevelfærd (...) iv) mindske af affald og miljøvenlig anvendelse og forvaltning af biprodukter (...) v) beskyttelse og styrkelse af biodiversiteten og bæredygtig anvendelse af naturressourcer (...) f) medvirken til afbødning af og tilpasning til klimaændringer g) fremme af produkters kommercielle værdi og kvalitet (...) h) salgsmæssig støtte for og markedsføring af produkter (...) i) fremme forbruget af produkter fra frugt- og grøntsagssektoren (...) j) risikoforebyggelse og risikostyring (...) k) forbedring af ansættelsesvilkårene og håndhævelse af arbejdsgivernes forpligtelser (...)

Tabel 4 | Medlemsstaterne har fleksibilitet med hensyn til anerkendelseskriterierne

	1996-2006	2007-2012	2013-2022 og 2023-2027	
<i>Gældende forordning</i>	<i>1432/2003 og 2200/1996</i>	<i>1182/2007</i>	<i>1308/2013</i>	<i>891/2017</i>
Mindste antal medlemmer	5 medlemmer	Medlemsstaters ansvar		
Den afsatte produktions mindsteværdi	100 000 euro			
Producenterne bør afsætte hele deres produktion gennem producentorganisationen	Mulighed for fravigelse, højst 25 %	Fravigelse er op til medlemsstaterne , men <u>ikke mindre</u> end 10 %		Fravigelse er op til medlemsstaterne, men <u>ikke mere</u> end 25 % (40 %, hvis økologisk)

Øget kompleksitet i beregningen af støtten og dens loft

Tabel 5 | Øget kompleksitet i reglerne vedrørende begrænsning af EU-støtten

1996-2006	2007-2012	2013-2022 og 2023-2027	
<i>2200/1996 (artikel 15)</i>	<i>1182/2007</i>	<i>1308/2013 (artikel 34)</i>	<i>2115/2021 (artikel 52)</i>
4 % af værdien af den afsatte produktion 4,5 % fra 1999 og fremefter	4,1 % af værdien af den afsatte produktion Producentorganisation: 4,6 %, forudsat at det beløb, der overstiger 4,1 %, udelukkende anvendes til kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger	4,1 % af værdien af den afsatte produktion Producentorganisation: 4,6 %, forudsat at det beløb, der overstiger 4,1 %, udelukkende anvendes til kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger Sammenslutning af producentorganisationer: 4,7 % , forudsat at det beløb, der overstiger 4,1 %, udelukkende anvendes til kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger	Producentorganisation: 4,1 % af værdien af den afsatte produktion Sammenslutning af producentorganisationer: 4,5 % af værdien af den afsatte produktion Tværnational producentorganisation eller sammenslutning af producentorganisationer: 5 % +0,5 %, forudsat at det beløb, der overstiger den pågældende procentsats, anvendes til en eller flere foranstaltninger inden for områderne forskning, miljø, klima, salgsfremme, øget forbrug af frugt og grøntsager samt kriser

Tabel 6 | Øget kompleksitet i reglerne om medfinansieringssatser

1996-2006	2007-2012	2013-2022 og 2023-2027	
2200/1996 (artikel 15)	1182/2007 (artikel 10)	1308/2013 (artikel 34)	2115/2021 (artikel 52)
Basissats: 50 % af udgifterne			
60 % af udgifterne, hvis: indgivet af en producentorganisation fra en medlemsstat, hvor organiseringsgraden er under 15 %	60 % af udgifterne, hvis: - tværnationale foranstaltninger gennemføres af en producentorganisation - tiltagene gennemføres på tværs af brancher - økologisk produktionsmetode medlemsstater, der tiltrådte EU efter 2004 - det første driftsprogram blev iværksat efter en fusion - det første driftsprogram for en sammenslutning af producentorganisationer - indgivet af en producentorganisation fra en medlemsstat, hvor organiseringsgraden er under 20 % - fjernområde omfatter foranstaltninger til fremme af børns forbrug af frugt og grøntsager	60 % af udgifterne, hvis: - tværnationale foranstaltninger gennemføres af en producentorganisation - tiltagene gennemføres på tværs af brancher - økologisk produktionsmetode - det første driftsprogram efter en sammenlægning - det første driftsprogram for en sammenslutning af producentorganisationer - indgivet af en producentorganisation fra en medlemsstat, hvor organiseringsgraden er under 20 % - fjernområde	60 % af udgifterne - tværnationale foranstaltninger vedrørende kommercialisering/markedsføring og miljø- og klimaforanstaltninger, der gennemføres af tværnationale producentorganisationer - tiltag, der gennemføres på tværs af sektorer - økologisk produktionsmetode - det første driftsprogram efter en sammenlægning - det første driftsprogram for en producentorganisation eller en sammenslutning af producentorganisationer - indgivet af en producentorganisation fra en medlemsstat, hvor organiseringsgraden er under 20 % - fjernområde - tiltag inden for forskning, miljø, klima, øget indtag af frugt og grøntsager og kriser
ikke relevant			80 % for udgifter, hvis: - mere end 5 % af udgifterne er knyttet til forskning - mere end 20 % af udgifterne er knyttet til miljø og klima
ikke relevant	100 % af udgifterne til tilbagekaldelser fra markedet (gratis uddeling)		100 % af udgifterne til: - tilbagetrækning fra markedet (gratis uddeling) - tiltag vedrørende vejledning af andre producentorganisationer

Tabel 7 | Større krav til miljøindsats og -forskning

	1996-2006	2007-2012	2013-2022 og 2023-2027	
<i>Gældende forordning</i>	<i>2200/1996 (artikel 15)</i>	<i>1182/2007 (artikel 9)</i>	<i>1308/2013 (artikel 33)</i>	<i>2115/2021 (artikel 50)</i>
Miljø	Driftsprogrammerne skal omfatte foranstaltninger til udvikling af anvendelsen af miljømæssigt forsvarlige teknikker (ingen kvantificering)	driftsprogrammerne skal omfatte to eller flere miljøforanstaltninger eller mindst 10 % af udgifterne under driftsprogrammet skal omfatte miljøforanstaltninger	omfatte tre eller flere foranstaltninger vedrørende miljø og klimaændringer og mindst 15 % af udgifterne skal omfatte tiltag knyttet til disse mål	
Forskning	ikke relevant			mindst 2 % af udgifterne skal dække tiltag med tilknytning til forskning

Forkortelser

Forkortelse	Definition/forklaring
CAP	Den fælles landbrugspolitik
PO	Producentorganisation
SPO	Sammenslutning af producentorganisationer
VAP	Værdi af den afsatte produktion

Glossar

Term	Definition/forklaring
Driftsprogram	I landbruget: en flerårig arbejdsplan, der udarbejdes af en producentorganisation for at nå de mål, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som beskriver investeringer og foranstaltninger, der skal samfinansieres af EU.
Integreret produktion	Bedriftsforvaltningssystem, der har til formål at opnå både økonomisk levedygtighed og miljømæssig bæredygtighed på lang sigt.
Omvendt auktion	Budsystem, hvor producenterne fastsætter en første udbudspris, der sænkes med intervaller, indtil der er fundet en køber.
Organiseringsgrad	Indikator, der anvendes af Kommissionen til at måle en producentorganisations markedsandel i en given landbrugssektor.
Producentorganisation	Sammenslutning af fødevareproducenter, der kollektivt afsætter produktionen, planlægger fælles aktiviteter og sigter mod at forbedre producenternes markedsposition.
Værdikæde	Alle de aktiviteter, der udføres med henblik på at levere produkter til en slutforbruger, herunder produktion, forarbejdning, distribution og detailhandel.

Kommissionens svar

<https://www.eca.europa.eu/da/publications/SR-2026-22>

Tidshorisont

<https://www.eca.europa.eu/da/publications/SR-2026-22>

Revisionsholdet

Revisionsrettens særberetninger præsenterer resultaterne af dens revisioner vedrørende EU-politikker og -programmer eller forvaltningsspørgsmål i forbindelse med specifikke budgetområder. Med henblik på at opnå maksimal effekt udvælger og udformer Revisionsretten sine revisionsopgaver under hensyntagen til de risici, der knytter sig til forvaltningens resultatopnåelse eller regelofterholdelsen, de pågældende indtægters eller udgifters omfang, den fremtidige udvikling samt den politiske og offentlige interesse.

Denne forvaltningsrevision blev udført af Afdeling I - Bæredygtig brug af naturressourcer, der ledes af Joëlle Elvinger, medlem af Revisionsretten. Revisionsarbejdet blev ledet af Keit Pentus-Rosimannus, medlem af Revisionsretten, med støtte fra Annikky Lamp, kabinetschef, Daria Bochnar, kabinetsattaché, James McQuade, ledende administrator, Marion Kilhoffer, opgaveansvarlig, Servane De Becdelievre, viceopgaveansvarlig og Federica Di Marcantonio, Xavier Ignasi Farrero Gonzalez, Monika Urszula Gruszczyńska-Jasinska og Jaroslaw Smigiel, revisorer. Laura McMillan ydede sproglig støtte. Dunja Weibel ydede grafisk støtte.

Fra venstre mod højre: Federica Di Marcantonio, James McQuade, Keit Pentus-Rosimannus, Marion Kilhoffer, Servane De Becdelievre, Daria Bochnar.

MEDDELELSE OM OPHAVSRET

© Den Europæiske Union, 2026

Den Europæiske Revisionsrets politik for videreanvendelse er fastsat i [Revisionsrettens afgørelse nr. 6-2019](#) om den åbne datapolitik og videreanvendelse af dokumenter.

Medmindre andet er oplyst (f.eks. i individuelle meddelelser om ophavsret), er det af Revisionsrettens indhold, der ejes af EU, licenseret i henhold til [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Det betyder, at videreanvendelse generelt er tilladt med korrekt angivelse af kilde og ændringer. Ved videreanvendelse af Revisionsrettens indhold må den oprindelige betydning eller det oprindelige budskab ikke fordrejes. Revisionsretten er ikke ansvarlig for eventuelle konsekvenser af videreanvendelsen.

Yderligere tilladelse skal indhentes, hvis specifikt indhold afbilder identificerbare privatpersoner, f.eks. på billeder af ansatte i Revisionsretten, eller omfatter tredjeparts værker.

Hvis en sådan tilladelse opnås, erstatter denne tilladelse ovenstående generelle tilladelse, og den skal klart anføre eventuelle begrænsninger i anvendelsen.

Tilladelse til at anvende eller gengive indhold, der ikke ejes af EU, skal eventuelt indhentes direkte hos indehaveren af ophavsretten.

Forsidefoto: © Den Europæiske Union. *Kilde:* Den Europæiske Revisionsret.

Figur 1 og 5, og figur 2 i bilag - ikonerne er udformet med ressourcer fra [Flaticon.com](#).

© Freepik Company S.L. Alle rettigheder forbeholdes.

Figur 1, 5 og 7, og bilag I-figur 1 – ikonerne er udformet med ressourcer fra © [stock.adobe.com](#).

Software og dokumenter, der er omfattet af industriel ejendomsret såsom patenter, varemærker, registrerede design, logoer og navne, er ikke omfattet af Revisionsrettens videreanvendelsespolitik.

EU-institutionernes websteder på europa.eu-domænet har links til websteder uden for europa.eu-domænet. Da Revisionsretten ikke har kontrol over disse websteder, anbefales det at gennemse deres privatlivspolitik og ophavsretspolitik.

Anvendelse af Revisionsrettens logo

Revisionsrettens logo må ikke anvendes uden Revisionsrettens forudgående samtykke.

HTML	ISBN 978-92-849-8001-7	ISSN 1977-5636	doi:10.2865/9992134	QJ-01-26-037-DA-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8002-4	ISSN 1977-5636	doi:10.2865/3888032	QJ-01-26-037-DA-N

HVORDAN DER HENVISES TIL DENNE PUBLIKATION

Den Europæiske Revisionsret, [særberetning 22/2026](#): Producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren - Grobund for konkurrenceevne - hvis de understøttes rigtigt,
Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2026

EU's producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren har sværere og sværere ved at klare de økonomiske og miljømæssige udfordringer. Samtidig kæmper de med at bevare deres konkurrenceevne på et marked i hastig forandring. Her kan producentorganisationer være en del af løsningen. Medlemmerne kan købe udstyr i fællesskab, afsætte deres produkter og forhandle sig frem til bedre priser. EU yder økonomisk støtte til disse producentorganisationer til gennemførelse af driftsprogrammer. Vi vurderede, om denne støtte forbedrede producenterne konkurrenceevne og gjorde producentorganisationerne mere attraktive. Vi konstaterede, at EU-støtten hjælper producentorganisationerne med at styrke deres konkurrenceevne, men hverken medlemsstaterne eller Kommissionen gør nok for at gøre det attraktivt at tilslutte sig sådanne organisationer. Vi anbefaler, at Kommissionen gør det lettere at sammenligne medlemsstaternes politikgennemførelse, samarbejder med medlemsstaterne om at gøre producentorganisationerne mere attraktive og forenkler de gældende finansielle regler.

Særberetning fra Revisionsretten udarbejdet i medfør af artikel 287, stk. 4, andet afsnit, TEUF.

DEN
EUROPÆISKE
REVISIONSRET

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tlf. +352 4398-1

Kontakt: eca.europa.eu/da/contact
Websted: eca.europa.eu
Sociale medier: @EUauditors